

115th Street Vl.
31 Horwood Ave
Brooklyn 3, N.Y.

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
YArds 7-8276.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
YArds 7-8276.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

XI metal.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, liepos (July) 12 d. 1956 m.

Kaina 10 c.

Nr. 23 (297)

Su kraičiu ar tūsciomis?

Rašo L. Virbickas

"Of eisime broliai į tolimą kraštą
Gudrumo ieškoti, tėvynę vaduot,
Iš ten mes parnešime brangiąją našta
Ir vargantams broliams galėsime paduot".
Pranas Vaičaitis

Laikas mūsų jaunimui pagal-
voti, kokį kraštį, kokį turtą jis
krauna savo tėvynei ir tautiečiam
begyvendamas svetur. Ką jis idė-
s į tą kraičio skrynją, į tą brangią-
ją našta? Ar jis grįž tuotatas,
kaip ta bitelė darbininkė, ar tuš-
čias, kaip tranas? Ar jis prikraus
tą skrynją mokslo žinių, diplomų,
ar čia taip populiarių dolerių, ar
tik ištuštintų visky bonkų ir šo-
kiuose pratrintų puspadažių? Se-
noji karta iš užsienių mums nešė
brangiausią turtą — šviesą, o su
šviesa vėliau mūsų tautai laisvę
ir nepriklausomybę. Jie suprato
mokslo vertę, už tai patys dirbo,
mokslinosi ir kitus ragino mokini-
tis ir švietis. Nei vienas studen-
tas, grįždamas iš užsienio, tušči-
omis negrįždavo, kožnas savo la-
gaminėlyje ar užantyje paslėpęs,
veždavo knygas ir laikraščius sa-
vo broliams ir pažįstamiems. Gal
kada jiems neužtekdavo kapeikos
duonai, bet knygai jie pinigų nie-
kadoms nešykėjo.

Jūs, mūsų mielasis jaunime,
lygiai kaip ir daugelis anų, gyve-
nate užsienyje ir turite aukštinę
proga švietis ir mokintis. Jus
turite tokias sąlygas, kokias gal
nei vienas iš anų mokslo pionierių
turbūt neturėjo. Jūs ir mes čia
visi esame sotiūs ir apsirėngę, nau-
dojamės pilna laisve, kokia tik do-
ras ir moralus žmogus gali sau
įsivaizduoti, čia ir centas sume-
džioti yra daug lengviau, negu
kad aniems buvo.

Mums ir jums nereikia "sava-
norisškai" važiuoti į Sibiro ar į
Kazachstano dykumas plėšynių
plėsti, nereikia garbinti idijotų ir
žmogžudžių, nereikia prievarta
ant pagallo pamovus nešioti pa-
saulinių banditų portretus ir su-
vartyti ar aikštes tiems žmogė-
droms šaukti ura! Jus tėvai tėvai
dar mažiukas ant savo rankų ir
kuprį išnešė iš to jums neišsivaiz-
duojamo pragaro, iš tų banditų ir
budelių nasrų, iš to stalininio "ro-
jaus", kuris mūsų tėvynę paverte
į dykumas ir į kapinynus. Jumis
jūs tėvai čia atnešė į tas saugias
vietas ne tam, kad jūs būdami so-
tūs ir apsirėdę čia dykinėtumėte
ir veltui leistumėte brangų laiką,
ar eitumėte į fabrikus ar į dirb-
tuves sunkiai dirbti ir liktumėte
tamsiais, nemokomais, kurį kiek-
vienas vertelga gali sau pasisam-
dyti ir stumdyti. Jūs tėvai jus
atnešė čia į laisvąjį pasaulį tam,
kad jūs būtumėte laisvi, o ne ver-
gai, kad jūs gyvendami tarp lais-
vę mylinčių masių, tą laisvę pa-
miltumėte ir jos per visą savo gy-
venimą, visomis savo jėgomis siek-
tumėte sau ir tėvynei Lietuvai.
Visų mūsų lietuvių yra vienas ir
tik vienintelis noras, kad kožnas
jaunuolis ar jaunuolė žūt būt
baigtų aukštąjį mokslą, kad kuo
daugiau pasisemtų mokslo žinių ir
taptumėte savystoviais, išsilavinu-
siais žmonėmis. Jūs turite užpil-
dyti eiles senstančių ir išmirstan-
čių mūsų kovotojų, jūs turite įsi-
jungti į Lietuvos laisvinimo dar-
bą, į propagandą svetimoje spau-
doje ir ten kelti Lietuvos laisvės
reikalą. Nesusiavilykite blizgu-
čiais ir beverčiais doleriais, ku-
riuos jums siūlo spekuliantai ir
įvairaus plauko išnaudotojai, nes
tai yra apgaulingas mirażas, ku-
ris labai greitai išnyksta, o jus

pačius padaro tuščiais, be idėjų,
be valios, svyruojančiais šešėliais,
kurių visas gyvenimo tikslas: už-
darbiai fabrike ir karčiama.

Nesustokite prie pasitaikiusių
kliūčių, kurios jums pastoja kelią
į mokslą, bet ryžtingai nugalėki-
te jas ir eikite pirmyn. Suklupę
nepasilikite drypsoti, o išdidžiai
kelkitės ir eikite pirmyn! Tegul
jums mokslas nebūna sunki našta,
o gyvas ir gaivinas elektoras,
vedas į garbę ir šviesą.

Jums čia nėra kliūčių baigti
aukštąjį mokslą, nes jūs nors ir
sunkiausiai dalia yra daug kartų
lengvesni, negu tu, kurie likosi
Lietuvoje, ar tų mūsų senosios
kartos tautos žadintojų ir kovoto-
jų, kurie su puodynėle pavilgo ir
su džiūvintos duonos plutele iš-
vykdavo į tolimus ir svetimus
kraštus siekti mokslo. Jiems jų
tėvai daugiau nieko negalėdavo
įdėti, nes patys buvo rusų okupan-
tų nepakeliamais mokesčiais ap-
krauti. Gerai, jei dar vieno kito
tėvai sukrapštydavo keletą rub-
lių kelionei, bet ir tuos dažniau-
siai susiskolindavo iš giminių ar
kaimynų, ten toliau — kaip Die-
vas duos... Bet jų — niekas ne-
sulaikė, nei ta tolima nežinia, nei
prieš akis stovys skurdas ir var-
gas, nei sunkūs darbai.

Jie žinojo, kad tauta neprisikeis
ir neišsivaduos iš vergijos be mo-
kslo ir be mokytojų vyrų. Kas no-
ri laisvės savo tautai ir sau, tas
turi mokintis ir švietis, tas turi
dirbti. Jau anais laikais rusų ban-
ditizmas prieš kitas tautas, kurias
rusai buvo paverę, mažai kuo
skyrėsi nuo dabartinių komunis-
tų, juk galų gale tie patys burlio-
kai. Kad galutinai sunaikintus lie-
tuvių tautos šviesuomenę, — jau
1832 metais rusai uždarė Vilniaus
universitetą ir Lietuvos jaunimui
buvo užkirstas kelias mokslintis
savam krašte, tada teliko tik vie-
na galimybė: ieškoti mokslo sve-
timuose kraštuose. Ir Lietuvos
jaunimas patraukė į svetimus, to-
limus kraštus... Su ryšulėliais, su
nudilintom sėrmėgėlėm jie belde-
si į tolimųjų universitetų duris,
kad pasisemtų mokslo, taip labai
reikalingo savo tautos laisvei. Var-
šuvos, Petrapilio, Maskvos, Dor-
pato, Vienos, Karaliaučiaus ir ki-
tųjų tolimesnių kraštų universite-
tai pravėrė savo duris lietuviams
studentams. Vargas juos lydėjo,
vargas juos ir užgrūdino. Iš namų
jie dažniausiai nieko negaudavo,
o reikėjo ir pavalgyti ir apsi-
rengti ir už mokslą užsimokėti,
bet jie rankų nenuleido. Šiaip
taip susirasdavo kokį nors ir men-
kai atlyginamą darbėlį, ar versda-
vosi pamokomis. Sunkus tai buvo
gyvenimas ir vargingas, o jų rei-
kalavimai iš gyvenimo kuklūs ir
labai riboti. Nedavalgė, blogai ap-
sirėngę ir perkrauti darbais jie
dienas ir naktis persėdėdavo prie
knų, kiek laisvesniu laiku ra-
šydavo į laikraščius straipsnius ir
ragindavo kitus švietis ir mokin-
tis. Juk tų laikų spauda be jų pa-
ramos negalėjo išsiversti. Tėvy-
nės ilgesys, tautos nelaimės juos
griaužė griaužė, matant laisvųjų
tautų gyvenimą ir pažangą, o sa-
vą tėvynę pavergtą ir okupanto
žudomą ir pūdomą kalėjimuose.

Gaila ir labai gaila, kad mes
čia turime taip mažai studentijos.

POLITIKOS LAUKUOSE Lietuvos Nepriklausomybės Tarkos pareiškimai aktualiais klausimais

Atsiliepdama į eilę gautų pak-
lausimų, LNT Valdyba 1956 met.
liepos 3 dienos posėdyje nutarė
paskelbti šiuos pareiškimus:

I. DĖL PADĖTIES LIETUVOJE

1. Gandai apie "satelitinį statutą"

Tariama nepriklausomybė iš
Kremliaus malonės, panaši kaip
Lenkijoj bei kitose vadinamosė
"Liaudies respublikos", Lietuvai
nebūtų žingsnis į laisvę. Jei Krem-
lius savo valia tokią tariamą ne-
priklausomybę Lietuvai primestų,
tai tik pasitikėdamas, kad tuo bū-
du kelias į tikrą laisvę Lietuvai
būtų dar kiekiau uždarytas. Bet
nėra duomenų, kad Kremliaus ren-
gtų keisti esamą Lietuvos oku-
pacijos formą.

2. Poznanės sukilimas ir gan- dai apie neramumus Lietuvoje

Herojiškas lenkų rezistencinės
valios išsivertimas Poznanėje bus
buves vienas iš sėkmingiausių pro-
pagandine prasme, nes įvyko dau-

Daugelis mūsų jaunimo nuėjo į
fabrikus, į siuvyklas, į raštines.
Vieni nuėjo dirbti savo tėvų ver-
čiami, kad jie parneštų dolerių ir
tėvai greičiau išimokytų skolas
už namus, už išgytus automobi-
lius; kiti — patys jau įsigijo au-
tomobilius ir linksmai leidžia lai-
ką, su tokiomis pat fabrikų ir
siuvyklų mergaitėmis, kurios pas-
tatė mokslui kryžį. Kiti vel ne-
benori gyventi su tėvais, o nori
tvarkyti savo gyvenimą savysto-
viai, nori, kaip sakoma, pagyven-
ti; bet kaip taisyklė — nei vienas,
kurie metė mokslą ar iš vyrų
ar iš mergaičių, nesurado to
geresnio, svajoto gyvenimo, neturi
nei tos svajotos laimės ir nei
svajotų pinigų. Visa, ką jie uždir-
ba, ieseina drabužiams, dažams,
čerkutei ir skoloms padengti. —
Prieš juos visus visam jų gyvenimui
stovi tik aprūkę fabrikai, "dirb-
tūvės ir iš jų jie jau niekadoms
nebeišeis. Jie jau šviesesnio gy-
venimo nebematys, jie sukūnsis
teje užburtoje paprasčiausio dar-
bininko aplinkoje ir į saulę, švie-
sesnį gyvenimo paviršių nebepran-
uš.

Mes esame neskaitytina tauta
ir dar visokių banditų naikinama,
mūsų vienintelis ginklas ir jėga—
mokslas, jo mūsų jaunimas priva-
to visomis savo jėgomis siekti; ne-
sigalėdamas nei darbo, jei jėgų,
nei laiko, o mes tėvai ir jų arti-
mieji, taip pat nieko nesigalėda-
mi turime jiems padėti; turime
juos paraginti, padrausinti, parem-
ti. Niekas iš baigusiu aukštąjį
mokslą nesigailo, o gailisi tik tie,
kurie jį metė ar lengvabūdiškai
nuo jo atsiskakė. Jai mes visi kaip
vienas trokšime Lietuvai laisvės,
jai visas savo jėgas aukosime, —
Lietuva bus laisva. Jai ne mes,
senieji, tai mūsų jaunimas ją pri-
kels, prikels ją ir išplės iš tų bru-
talių komunistinių rusų nasrų.

Jaunime, padidinki studentijos
eiles! Tegul nelieka nei vieno jau
nuolio ar jaunuolės nebaigusiu
aukštąjį mokslą. Jai jūs mylite
savo tėvynę, savo tėvų kalbą, tad
visi kaip vienas stokite į žūtbuti-
nę kovą su rusiškuoju banditizmu,
apsiginklavę mokslu ir ištverme.

Kraukite, dėkite į tą tautos
kraičio skrynją tas neįkainojamas
brangenybės — mokslą.

gelio vakariečių liudininkų aky-
se. Tačiau kaina, kurią lenkų re-
zistentams teko ir dar teks už tai
mokėti, yra tragiškai aukšta. —
Trumpas, bet šimtų gyvybių pa-
reikalavęs poznaniečių sukilimas
mums gyvai primena dar tragiš-
kesnę, apie 30.000 gyvybių paemu-
sį kelerių metų kovą prieš tą pa-
tį okupantą Lietuvoje, tik vyku-
sį be laisvojo pasaulio liudininkų
ir nepasiekusią pelnyto atpilo-
do. Susirūpinę sekame pasaulio
spaudoje nuaidėjusį gaudą, anot
kurio ir Lietuvoj, Latvijoje bei Es-
tijoje, maždaug tuo pačiu laiku,
kaip ir Poznanėj, kilę panašūs ne-
ramumų. Neabejodami, kad esa-
mose aplinkybėse tokių žygių pa-
sekos tegali būti tragiškos, su pa-
lengvėjimo jausmu patiriame, kad
tie gaudai apie Lietuvą bei jos
kaimynus šiuo atveju esą nepag-
rįsiti.

Dalinis teroro varžtų atleidi-
mas neišvengiamai sukelia pagun-
dą pasireikšti narsiesiems. Tai yra
spąstai, į kuriuos lengvai gali pa-
tekti kiekvienas rezistentas — lais-
ves kovotojas, kurio narsumas bei
veržlumas į laisvę pralenkia kan-
trybę ir išmintingą atsargumą.
Poznanėj įvykių pasekos bus vienas
iš ryškiausių pavyzdžių, kaip
toki spąstai veikia. Teneatsirandie
laisvam pasauly nei vieno lietu-
vio, kuris, susižavėjęs herojne to-
kių žygių puse, apsiunkintų savo
sąžinę kaip nors paskatinęs tau-
tiečius patekti į tuos spąstus.

3. Krizė komunistų partijoj

Atrodo neabejotina, kad šiuo
metu vyksta gili krizė Rusijos ko-
munistų partijoj. Tai yra vienas
iš didžiausių pavojų Kremliaus val-
dovams. Tai stiprina pamatą ti-
kėjimui, kad ir tuo būdu galėtų
atsidaryti pavergtiesiems kelias
į laisvę. Kremliaus gali pasiekti
užsiūti instancijas siūles, gali pasie-
kti užgniauzti jam pavojingą
krizę, jeigu niekas nesukliudys
jam savaip iškreipti bei nuslėpti
tiesą valdomųjų ir pagalbininkų
akyme. Todėl tikra, ryškiai ir įti-
kinamai išdėstyta tiesa turi pa-
siekti pavergtąsias tautas, o ypač
komunistų partijos pareigūnus pa-
vergtuose kraštuose ir pačioje Ru-
sijoje. Visų, kas rūpinasi Lietu-
vos laisve, uždavinys yra — pa-
naudoti priemonas įtakos kelius,
kad ta tiesa tinkamai ir energingai
būtų skleidžiama už geležinės už-
dangos, ir kad jos skleidimas bū-
tų stipriausiu negu ligi šiol nukreip-
tas ir į Lietuvą, ypatingą dėmesį
atkreipti į Kremliaus bendradar-
bius Lietuvoje.

4. Jaunimo perkeldinimas

Jau treči metai iš eilės po apie
du tūkstančius ar daugiau Lietu-
vos jaunuolių negrįžtamai išsiun-
čiami į darbus tolimuose Sibiro
kraštuose. Apie pusantro tūkstan-
čio studentų ir šiaip jaunimo šiais
metais atostogų vietoj stūnčiami
į Kazachstaną derliaus nuimti,
nors Lietuvos laukuose nepaprastai
trūksta darbo rankų. Niekas
išskyrus slaptas raumenų sąskai-
tybos įstaigas, nežino, kiek Lietu-
vos jaunuolių negali grįžti namo
atlikę karinę prievolei okupantų
kariuomenėje. Ir mokslą baigu-
sųjų didelė dalis turi vykti dirbti
į svetimus kraštus, iš kurių grį-
žimo galimybės daugiau negu abe-
jotinos.

Lietuvos jaunimas tuo būdu

verčiamas istrigti įvairiose "nau-
jose tėvynėse", kurti tenai mišrias
seimas, pamesti ryšius su gimtuo-
ju kraštu. Tiesa, ta patia proga
išvyksta iš Lietuvos nemaža ir
atėjinių, bet jie pakeičiami nau-
jais. Kai Lietuvos jaunimas siun-
čiamas už Irtyšio į Pavlodarą aliu
minijaus fabriko statyti ar dirbti
Irkutsko stityje prie Bratsko elek-
trinės, į Kauno elektrinės statybą
renkasi rusai iš visų Rusijos kam-
pų. Kai Kremlius skelbia duosias
Lietuvai daugiau savivaldos, per-
duodamas Vilniuje veikiančioms
ministerijoms valdyti Lietuvos
žmonij seniai sukurtus cukraus
bei mėsos produktų fabrikus, tai
įgi šiol tuos fabrikus iš Maskvos
valdę pareigūnai rusai vyksta į
Lietuvą jų iš arčiau valdyti.

Šis sistemingas jaunųjų jėgų iš
Lietuvos siurbimas, sujungtas su
nuolatine svetimo elemento infil-
tracija į Lietuvą yra net klatingas-
nis tautos žudymo būdas, negu
Stalino laikais vykdytieji masi-
niai išvežimai. Negalėdami to su-
stabdyti, turime bent laisvojo pa-
saulio dėmesį į tai atkreipti. Esa-
me patenkinamai išgarsinę masi-
nių išvežimų baisumą. Dabar yra
uždavinys išaiškinti pasauliui, ką
iš tikrųjų reiškia jaunimo išblaš-
kymas po Sibiro plotus.

Tik, nušviesdami tą pavojų, ne
skubėkime, išblaškomi jaunimo
skelbti žuvusiu Lietuvai. Pasii-
kėkime, kad ir po apsiaukusių
Tėvynės dangum augusio jaunimo
sirdyse lietuviškas susipratimas
gali tęstis ilgiau už slautėjančią,
bet ir brąskantį komunizmo vies-
patavimą.

II. DĖL UŽSIENINĖS VEIKLOS

1. Iš Vliko pasitraukusių grįžimo klausimas

Iš Vliko pasitraukusioms gru-
pėms Vliko Pirmininkas pranešė
trumpą Vliko statuto pakeitimo
ištrauką, anot kurios, savo noru
pasitraukusios grupės galinčios
grįžti vien tik pareiškdamos tatau
raštu Vliko Pirmininkui. Atitin-
kamų LNT dalyvaujančių grupių
atstovai painformavo apie tai
LNT Valdybą, kuri tuo reikalu
pareiškia:

(a) Lietuvos Atgimimo Sąjū-
dis ir Lietuvos Rezistencinė San-
tarvė yra ne mažiau kvalifikuoti
dalyvauti bendroje veikloje, kaip
ir buvusios ar dar tebesančios
Vliko grupės. Skirtingų sąlygų
siūlymas pabrėžia tą patį grupių
skirtymą į geresnes ir blogesnes,
kuris jau sukliudė pilną visuome-
nės susijungimą viename organe
ir priverė pasitraukti iš Vliko
grupės, nuoširdžiai palaikančias
konsolidacijos idėją. Tolesnis to
skirtymo pabrėžimas yra visuome-
nės skaldymo palaikymas, o ne
žingsnis į jos vienijimą.

(b) Svarstydami kalbamąjį Vli-
ko statuto pakeitimą, Vliktai vado-
vaujančių grupių atstovai, jų tar-
pe, net Vliko prezidiumo nariai,
brutaliai užsipuolė LNT dalyvau-
jančias grupes, apibūdino jas kaip
antidemokratines — fašistines ir
net įtarė jas turinčias užsimojimų
įsibrauti į bendrą darbą nebent
tik "su bomba".

LNT nemato reikalo teisintis
prieš tokias šmeižiamo turinio in-
sinuacijas, tik laiko jas dar vienu
liudijimu, kad Vliko tribūna tebe
naudojama visuomenės nesantai-
kai kurstyti. Insinuacijos, nukrei-
ptos prieš LNT susitelkusią visu-
omenės dalį, ir trijų Vliko vadovy-
bės dalyvaujančių grupių formu-
lus pasipriešinimas kalbamam Vli-
ko nutarimui pasitraukusių grį-
žimo reikalui, tą nutarimą paverčia

nenuoširdziu ir prasmės neturin-
čiu posakiu.

(c) Nuoširdžiai vieningas Lie-
tuvos laisvės kovos organas, ku-
rio reikalingumą LNT neabejodama
pripažįsta, esamose aplinkybė-
se galėtų būti sudarytas tik visų
toje veikloje besireiškiančių pajė-
gų sutarimu, jeigu juo būtų sutik-
ta pašalinti iš bendrosios veiklos
joje išryškėjusias visuomenės skal-
dymo priežastis. Vliko nusistaty-
mus lemiantieji atmeta pačią to-
kio sutarimo mintį. Pareiškimai,
jog Vlikas turi pasilikti, koks bu-
vęs, o taip pat ir perredaguotasis
Vliko statusas drauge su eile pas-
tarųjų jo nutarimų patvirtina, kad
Vliko vardu tęsiamoji veikla ir
toliau pasilieka prisirūsi pri-
e visuomenę bei pačią laisvės kovą
skaldančių pagrindų. Dėl to visą
lietuvių visuomenę jungiančio or-
gano sudarymo galimybės tuo tar-
pu pasilieka užblokuotos.

2. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos į Vliką priėmimas

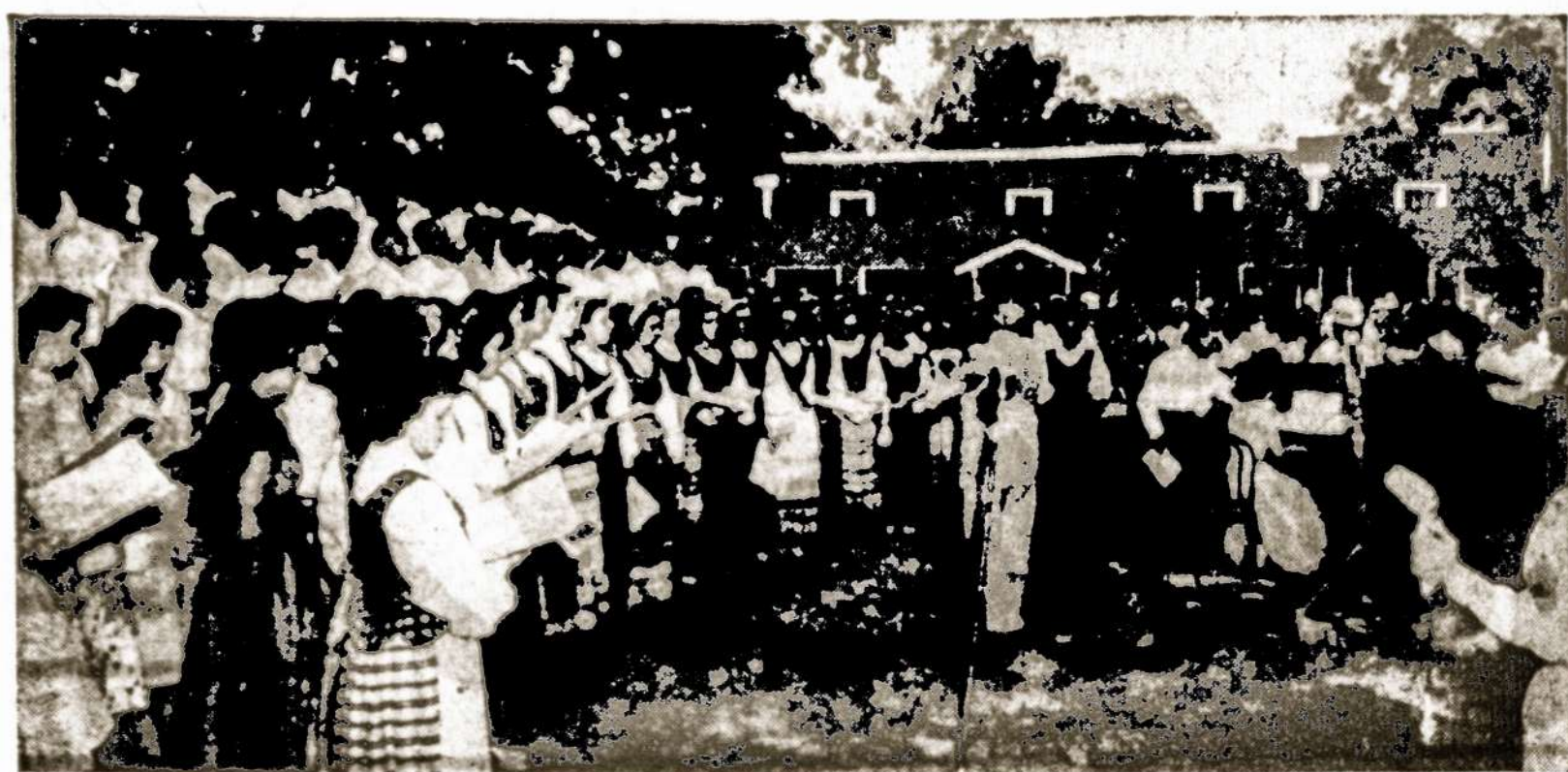
LNT dalyvaujančios grupės vi-
sada pripažino VKLS ne menkiau
kvalifikuotą už kitas grupes daly-
vauti bendrame Lietuvos laisvės
kovos organe. LTS ir LLKS at-
stovai, kol dalyvavo Vlike ir dar
tikėjosi, kad Vlikas gal ir galės
pagaliau tapti visų lietuviškų po-
litinių susigrupavimų bendru or-
ganu, nėra praleidę nei vienos pro-
gos priminti bei paremti VKLS
pagaldevimą formaliai ir iš esmės
įsijungti į Vliką, tačiau jiems teko
visada susidurti su šiuo metu Vli-
ke pasilikusių grupių abejingu-
mu arba kategoriškai prieštaravi-
mu. Įvykusį Vlike nusistatymo
persvarstymą šiuo klausimu LNT
vertina kaip pavėluotą, nes yra iš-
nykusios tos perspektyvos, kurios
dar buvo tada, kai VKLS parei-
škė savo norą dalyvauti Vlike. Ta-
čiau VKLS pačiai priklauso sprę-
sti, kiek šis nusistatymo Vlike
perversmas ją dabar patenkina.

3. Bendradarbiavimas su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba

LNT neaučia jokių kliūčių ar
keblumų bendradarbiavime su Lie-
tuvos Diplomatinė Tarnyba visu-
moje, ar su paskirtais jos parei-
gūnais. Tai yra įrodymas, kad ben-
dradarbiavimui reikia ne derybų,
ne sutarčių, o visų pirma geros
valios.

LNT pastebi, kad Vlike vado-
vaujančių grupių spauda iki kraš-
tutinumo išplėtė akciją Lietuvos
Diplomatijos Šešių diskredituoti
ir intrigas Lietuvos Diplomati-
nės Tarnybos pareigūnams savo
tarpe sukūrsinti. Tomis pačiomis
intencijomis perimti ir atitinkamų
grupių veikėjų pareiškimai iš Vli-
ko skirbtos, kalbant to bendradar-
biavimo klausimu. LNT netiki,
kad toki turėtų būti siekimo ben-
dradarbiuoti ženkliai, ir nesistebi,
kad Vlike nerandama kelio į ben-
dradarbiavimą.

Diskreditavimo ir kiršinimo ak-
cija tikslu nepasiekė. LNT svei-
kina ypatingai stiprų tai akcijai
priešingų nuotaikų pasireiškimą
Jungtinių Valstybių lietuvių vi-
suomenėje Lietuvos Diplomatinės
Šeši lankymosi proga, ir sveiki-
na faktą, kad Lietuvos Diplomati-
nės Tarnybos pareigūnai, veik-
dami pavyzdingo vieningumo ir
solidarumo dvasioje, turi ryšį su
plačiais visuomenės sluogsniais.
Apgailestaudama tam tikrų sluo-
gsnių skatinamą to ryšio ardymą,
LNT reiškia vilą, kad tas ardymas,
vienas iš nemaloniausių Lie-
tuvos nepriklausomybės kovos
stabdžių, baigsis jam deramu ne-
pasisekimu.

Rajoninė Dainų šventė Čikagoje, 1954 m. birželio 27 d. Justice parke. Diriguoja Stp. Sodeika

„Lietuvninkai mes esam gimę...“

Mažoji Lietuva, kuri 700 metų buvo vokiečių kankinama, nutautinama, bet jos neįstengė sunaikinti bei vokiečiams padaryti. Tą pasako tenyščiosieji kapinėse užsilikę paminklai, pastatų ornamentika, įvairūs papročiai,ėjusi periodika, vietovių pavadinimai, net ir pačios pavardės, gausi tautosaka. Ir pirmoji lietuviška knyga bei pirmasis lietuviškas laikraštis, kur buvo spausdinamas, jei ne Mažojoje Lietuvoje? Arba, iš kur knygos nešys nešė spaudą bei rado prieglobstį, jei ne Mažojoje Lietuvoje?

Ir čia talpinami mažalietuvių eilėraščiai yra silpni, bet ne tas svarbu, svarbu mintis, turinys ir atsiveria ano meto, pavergtojo mažalietuvių kova dėl laisvės, meilė savajai kalbai, tėvynei. Ta meilė kalbai, itin, turi išsamoninti, kai šiandien dalis net sarmatijas lietuviškai kalbėti ir draudžia vaikams lietuviškai mokintis, o jokie įstatymai to nedraudžia. Teliaka gražiausias pavyzdys mažalietuvių! Nebūkim savo tautos duobkasiai ir judal, kurie dėl pigaus grašio viską atiduoda!

Jerkmons Pentūkas

BŪKIM LIETUVIAIS!

Saulėle senoji,
Dar švič vis mieloji;
Tie patys perkūnai,
Dar griauja ir griauja.

Kalba taip senoji,
Dar skamb vis garsoji;
Išlikim ir mes,
Kol kalba nesiliaus.

Vilius Bruaiš

LIETUVIŠKA GIMINĖLĖ

Lietuviška tu giminėle,
Apreiški savo senas bėdas;
Mokink, už ką tavo dukrelė
Mokinas svetimais šnektas.

Ar iš naudos dabar naikina
Lietuviai savo giminę,
Ar jie iš bėdos gaisina,
Ar užmiršimo ji verta?

Bene mums gėdos reiks turėti
Dėl savo prigimtos kalbos?
Sakyk, ar gal dailiaus skambėti
Balsai bile kitos šnektos?

Ar žmonės, kurie ją vartoja
Yr tokie pasileidėliai,
Ar jlejie esti karatėvai:
Vis savo artimus didėi?

To nieko kaltint negalėsi
Nel lietuvius, nei kalbą jų;
Daugiau iškelti tu turėsi
Lietuvių žemę iš visu.

Kurioje Dievas pats mokinęs
Pirm tūkstantiškiosios kartos,
Žvėrinį žmogų atgrąsinęs
Pirmiausiai ēsti žmogienos.

Kurios pamokslas yr iškilęs
Ant aukšto straisnio tiek žmonių
Kad Rojaus vaisius esti žėles
Tarp Dauguvos ir Indijų.

Linksmybės Rojaus vėl įgysim;
Jei pilniavota bus kalba,
Tai antrą sykį išbaidsim
Iš svieto bėdą, apmaudą.

O žmonės aiškiai išpažinę,
Kaipo galinga mūs kalba,
Mokintis, kurios užsigynę:
Taipo bus girta Lietuva.

Kodėl, lietuviškos mameles,
Mokina savo vaikelius
Išvengt lietuviškos kalbėlės,
šnekėti svetimus balsus?

Ar norit sunkiu daryti
Potamkam savo gyvastį,
Kad tąją bandot išnaikyti,
Kurį vėl reiks mokintis?

Ar geidziate vaikus regėti,
Kad būtų pasileidėliais?
Ar nenumanot, kad „kalbėti“
Mokėdams nieko neįžeis?

Tevirb lietuviški balseliai
Apie ausis mums visados,
Tai vėl pastosim kaip karveliai,
Žmogus vėl žmogų pilniauos.

Enrikas Šadagys

MYLĖKI LIETUVĄ!

Brolau, jei Lietuvą mylėti —
Mylėti nori motiną tu,
Už ją jeig tu nori stovėti,
Jos būti sūnumi tikru —

Tai neturi jos tik minėti,
Kad tarpe savųjų esi,
Ir tą kalbą vėlei paslėpti,
Kad kitą ateinant girdi.

Ne, ne, ne taip jai tarnauti,
Bet širdį atvert vis mielai,
Kad kožnas žmogus gal matyti,
Kad jai jį priklauso vienai!

Fridrikas Bajoraitis

KALBĖKIME LIETUVIŠKAI

Visur vis lietuviškai
Norime kalbėti;
Ką mylėjo mūs tėvai
Norim ir mylėti.

Visur vis lietuviškai
Tautą užvaduosim;
Ką saugojo mūs tėvai
Ir mes išsaugosim.

Visur vis lietuviškai;
Kraujo nemaišysim!
Kaip tėvai taip ir vaikai
Grynu išlaikysim!

Visur vis lietuviškai,
Kaip tėvai manykim:
Taip giliai, skaidriai, laisvai,
To nepragalšinkim!

Visur vis lietuviškai!
Mes — mes nepradžisim!
Ginsimės, kaip karatėvai:
Buvom! Esam! Būsime!

—*O*O*

TĖVŲ ŽEMĖ

LASo Anglijos Viltininkijos
leidžiamas laikraštis. Išėina kas
3—4 savaitės. Turinys gyvas, įdo-
mus, nušviečias ir tenyščią lietu-
vių gyvenimą. Ilustruotas.
Prenumerata JAV ir Kanadoje
metams — 2½ dol., atskiras nu-
meris — 20 cent.

Adresas: „Tėvų Žemė“,
13 Frostie Mansions,
Frostie Place,
London, E. 1. England.

Truputis iš anų laikų

MŪŠŲ OPERA 1923 METAIS

Mūsų opera, jei iki šiandien būtų gyvavusi, tai būtų pasaulio garso, nors ir anais laikais lenk-
tyniavo su kitų valstybių operomis. Tas jau parodo, tai gastro-
nės, kurios kasmet vis didėdavo ir
tuo pačiu vardas kilo. Jei tik pa-
imsime 1923 m., kada tik keli me-
tai, kai įsikūrus buvo, o koki tu-
rėjo sąstata. Tuo metu direkto-
riumi buvo — J. Tallat-Kelpša.

Meno Tarybą sudarė: J. Tallat-
Kelpša, Vl. Grigaitienė, A. Rus-
teikis, Vl. Didžiokas, J. Štarka,
J. Žilevičius ir P. Adomavičius.
Patį dainininkų sąstata sudarė:
sopranai — Jul. Dvarionaitė, Ad.
Galaunienė, M. Jackevičienė, K.
Jozevskaitė, O. Pocienė, M. Ra-
kauskaitė ir M. Vaičkienė; Mezzo
sopranai — Vl. Grigaitienė, J.
Vencevičaitė ir M. Verlokinaitė;
tenorai — K. Petrauskas, A. Kut-
kauskas — Kutkus, J. Byra ir J.
Prozorovas; baritonai — A. So-
deika, J. Bieliūnas, A. Šulgėnas
ir A. Vencevičius ir bosai — St.
Sodeika, St. Audėjus, P. Oleka,
A. Vaičiūnas ir J. Katelė. Primin-
tina, kad A. Kutkauskas, J. Bieliūnas,
K. Jozevskaitė vasaros
atostogų metu studijavo Italijoje,
V. Grigaitienė — Vokietijoje, Ad.
Galaunienė — Prancūzijoje ir
dirig. J. Tallat-Kelpša — Čekoslo-
vakijoje. Dirigentu buvo J. Tal-
lat-Kelpša, režisierius — Al. Ru-
steikis, chormeisteris — J. Štar-
ka, režis. padėj. — J. Stumbras,
sufleris — J. Dambrauskas, akom-
ponatoriai — L. Hofmekleris ir
J. Kreveris, baletmeisteris — O.
Dubeneckienė, administratorius —
P. Adomavičius, dekoratorius —
Vl. Didžiokas, baletas: J. Jasiu-
kienė, E. Zalinkevičaitė, O. Ma-
lėjainaitė ir M. Sarnauskaitė. Tuo
metu muziką studijavo Vokietij-
je — Leipcige: K. V. Banaitis,
J. Bendorius, J. Čiurlionytė, E.
Dambrauskaitė, B. Dvarionas, A.
Dvarionas, A. Dirvinskaitė, J.
Gruodis, J. Kamaitis, G. Matu-
laitytė ir V. Motiekaitis, Pragoje
— P. Krukliš, Latvijoje — Rygoje;
St. Vainiūnas ir J. Karosas
dainavimo; Romoje gi — Jo-
nuskaitė, V. Puodenaitė, A.
Latonaitė, O. Oniūnaitė ir A. Se-
rėnas — Rygoje. Minimi baigę
studijas perėjo į operą, kitį kon-
servatoriją ir muzikos mokyto-
jais aukšt. mokyklose. Kasmet
augo tai vokalinės, tai instrumen-
talinės jėgos ir kartu gimė, bren-
do muzikiniai kūriniai.

— Valstybinė Muzikos Mokyk-
la Kaune įsikūrė 1919 m. sausio
mėn. „Aušros“ gimnazijos patal-
pose. Užėmė kelis kambarius, kur
tilpo tik keli fortepionai ir pirmą
ją pedagogų tarybą sudarė: J.
Naujalis (jis steigėjas ir direkto-
rius), J. Štarka ir P. Oleka. Mo-
kinių susirinko 40. Tai buvo to-
kia pradžia, kuri kasmet didėjo ir
1920 m. perėjo į Seimo rūmus ir
mokinių buvo 105. 1923 m. veikė
11 klasių: fortepiono — 3, var-
gonų — 1, smuiko — 2, dainavi-
mo — 2, teorijos ir solfedžio — 1,
harmonijos — 1 ir privalomo for-
tepiono — 1. Mokytojų buvo 13:
J. Naujalis — direktorius, har-
monijos klasei — J. Tallat-Kelp-
ša, dainavimo ir solfedžio — A.
Kutkauskas, choro ir privalomo
fortepiono — A. Kačanauskas,
privalomo fortepiono ir teorijos —
V. Zadeika, smuiko — Vildmanas
— Zaidmanas ir J. Švedė, forte-
piono — L. Keželytė, E. Laumen-
skienė — Morauskienė ir L. Dau-
guvietytė — Malko ir dainavimo

— Siemet sueina 70 metų, kai
I. Kalvaitis sukūrė ir Tilžėje iš-
spausdino pirmąsias lietuviškas
mifias ir dedikavo kun. A. Straz-
deliui, „Pulkim ant kelių“ auto-
riui.

— Pirmieji lietuviškos dainos
ir giesmės kovotojai — kun. A.
Vienožinskis (1841—1892 m.) —
Aukštaičių krašte ir kun. Gimžau-
skas (1848—1897 m.) — Vilniaus
krašte. Jie, kaip ir kun. A. Straz-
delis, rašė ir dainoms melodijas.

— V. Grigaitienė ir prof. O. Ma-
riani. Mokinių buvo 175.

— Klaipėdos Muzikos Mokykla
yra daug vėlesnė ir ji įsikūrė 1923
m. rugsėjo 30 d. Jos įkūrėjas ir
pirmasis direktorius St. Šimkus.
Ir tų metų lapkričio 7 d. mokinių
buvo 114: fortepiono — 53, dai-
navimo — 22, pučiamųjų instru-
mentų — 8, cello — 2, vargonų
— 3 ir kompozicijos teorijos —
4. Ši mokykla davė visą eilę žy-
mių muzikų, kompozitorių, daini-
ninkų: J. Kačinskas, J. Bertulis,
Vyta. Marijošius, Stp. Sodeika, Vl.
Ivanauskas, D. Andriulis, J. Stro-
lia, J. Augaitytė, A. Dambraus-
kaitė, Sadauskas, A. Mikulskis,
Žilius, Kiškis, Giedraitis, E. Sima
navičiūtė — Gaučiūnė, V. Jauni-
škis, Gurevičius, J. Švedas, Simu-
tis, Buivydas, Četkauskas, J. At-
raškevičius ir kiti. Davė ir Kau-
nas visą eilę, bet daugiau instru-
mentalistų. Muzikinis gyvenimas
virė ir choral turėjo cenzuotus
chorvedžius. Tai vis nuopelnas
minimų mokyklų.

— Prieš kurį laiką skyrėje —
„Truputis iš anų laikų“ buvo mi-
nėta apie „Giedotojų Draugijos“
chorus Klaipėdoje, kurie įsikūrė
1919 m. Tenka priminti, kad ir
vienas dirigentų buvo ir muz. Juo-
zas Bertulis, kuris buvo įkinkytas
dail. A. Brako ir kartu į visuome-
ninį darbą. Jiedviem teko važinė-
ti po Klaipėdos kraštą, ruošti pa-
skaitas, pranešimus, rengti ir re-
žisuoti vaidinimus ir kartu pra-
vesti linksmąją dalį. Koncertinę
dalį atlikti buvo kviečiami: A.
Dambrauskaitė, J. Augaitytė, St.
Sodeika, Vl. Ivanauskas, Žilins-
kaitė, Strolia, Sadauskas ir kiti.
Chorus tuo metu vedė: J. Šve-
das, Gurevičius, Simutis, Buivy-
das, Četkauskas, Stp. Sodeika, J.
Bertulis, A. Mikulskis, Atraškevi-
čius, Iličiukas, V. Šimkus ir Gied-
raitis. Bet iš minėtų dalis buvo
atskirų chorų prirengėjai, kiti pra-
vedė po kelias repeticijas. Bet pa-
grindiniai chorvedžiai buvo — J.
Bertulis, J. Kačinskas, Stp. So-
deika, A. Mikulskis.

— Siemet sueina 70 metų, kai
I. Kalvaitis sukūrė ir Tilžėje iš-
spausdino pirmąsias lietuviškas
mifias ir dedikavo kun. A. Straz-
deliui, „Pulkim ant kelių“ auto-
riui.

— Pirmieji lietuviškos dainos
ir giesmės kovotojai — kun. A.
Vienožinskis (1841—1892 m.) —
Aukštaičių krašte ir kun. Gimžau-
skas (1848—1897 m.) — Vilniaus
krašte. Jie, kaip ir kun. A. Straz-
delis, rašė ir dainoms melodijas.

— Pirmieji lietuviškos dainos
ir giesmės kovotojai — kun. A.
Vienožinskis (1841—1892 m.) —
Aukštaičių krašte ir kun. Gimžau-
skas (1848—1897 m.) — Vilniaus
krašte. Jie, kaip ir kun. A. Straz-
delis, rašė ir dainoms melodijas.

SOL STASIUI BARANAUSKUI REMTI FONDAS

Kanados lietuvių girtina ini-
ciatyva, solistui Stasiui Baranaus-
kui suteikti galimybę pasitobu-
linti dainavimo mene, pasiumčiant
jį į Italiją, plačioje visuomenėje
sulaukė gražaus atgarsio. Įsikū-
ręs fondas, praneša sekančius fon-
do rėmėjus:

Dr. A. Pacevičius — 300 dol.,
J. Strazdas — 300 dol., K. P. Ažu-
balis — 300, Toronto Tėvai Pran-
ciškonai — 150, J. V. Margis —
100, Vl. Germanavičius — 100,
inž. V. Balsys — 75, K. J. Gutau-
skas — 50, inž. J. Šliūžys — 50,
inž. P. Lelys — 50, K. J. Tada-
rauskas — 50, inž. J. Kšivickas —
25, J. Matullionis — 25, S. R. Si-
monavičius — 25 ir K. Baronas —
25 dol.

Fondo Valdyba yra pasiryžusi
sol. Baranausko studijoms remti
sukelti bent 3,000 dol. Tam tiks-
lui Fondo Valdyba artimiausioje
ateityje žada kreiptis į solisto
Baranausko pažįstamus ir gerbė-
jus Kanadoje ir U.S.A., prašant
keliamam fondui aukų. Speciali
fondo sąskaita yra atidaryta To-
ronto lietuvių namuose esamoje
Kredito bankelyje „Parama“ sąs-
kaitos Nr. 545, S. Baranauskas
Fund vardu. Fondo Valdyba,

Vincas Kvetkas,

Iš Wilkes-Barre, Pa., Respubli-
konų Tautinio Komiteto, Tautybių
Patariamojo Komiteto narys, bū-
damas Vašingtone, matėsi su vice
prezidentu Richard M. Nixon. V.
T. Kvetkas, kartu su kitais Komite-
to nariais, duos patarimus dėl
1956 m. Respublikonų rinkimi-
nės kampanijos planų.

Kultūrinės AKTUALIJOS

Kultūrinis gyvenimas Čikagoje

„Dainavos“ ansamblis atostogauja Juozas Pronskus

„Dainavos“ ansamblis, gražiai
pasirodęs Dainų šventėje, nuo lie-
pos 1 iki 24 d. atostogauja. Po
atostogų ruošis koncertui, kuris
įvyks rugpjūčio 4 d. Michigan Ci-
ty, Ind. Koncertą ruošia Interna-
tional Friendship Gardens Music
Festival. Programa nauja, su so-
listais.

Antanas Skridulis

Žinomas muzikas, studijas gi-
lines Romoje — Italijoje, grįžo
Čikagon ir žada kiek atsidėti mu-
zikiniam darbui ir po kurio lai-
ko dar grįžti, kur pastaruoju lai-
ku studijavo gregorianišką giedo-
jimą.

Dail. Antanas Rūkštelė

Kuris prieš metus atvykęs iš
Australijos ir buvo apsistojęs Ka-
lifornijoje, buvo ten suruošęs savo
tapybos darbų parodą. Tolimesnį
kelionę po Ameriką buvo užsu-
kęs Čikagon, dalyvavo Kultūros
kongrese ir dainų šventėje. Rude-
nį numatęs surengti savo darbų
parodą ir Čikagoje. Jis vienas
mūsų žymesnių tapytojų akvare-
listų.

Tėvynės Mylėtojų Draugija

Viena seniausių Draugijų A-
merikijoje, mini savo gyvavimo 60
metų sukaktį. Ji įsteigta 1896 m.
Tikslas buvo leisti knygas, skieisti
tautiškumą, skiepyti tėvynės meilę.
Ši draugija per tą laiką yra
išleidusi per 100 įvairiais vardais
knygų ir žymių, kurių vertė ir
šiandien brangi, kaip: Kudirkos
raštai (šeši tomai), Jono Jonilos
raštai (trys tomai), Strazdelio,
Vaičiūno ir kitų ir verstinių. Ku-
rį laiką LTD-ja buvo apsnūdusi,
tik ją atgaivinus „Sandoros“ re-
daktoriui Mikui Vaidylai, draugija
vėl įveikė senas vėžes. Jis ir drau-
gių pastaruoju metu vadovavo.
Šiomis dienomis įvykęs Tėvynės
Mylėtojų Draugijos suvažiavimas
Detrote, M. Vaidyla vėl išrinko
pirmininku. Draugijos kapos me-
tų sukaktį atžymėti, išleido kapi-
talinį veikalą, dr. V. Sruogienės
parašytą „Lietuvos Istoriją“. Vei-
kalas apie 1000 pusl., gausiai ili-
ustruotas, retomis, istorinėmis nu-
traukomis, 4 žemėlapiams. Šiuo
metu tokį veikalą išleisti, tai ste-
buklas. Didžiausias nuopelnas —
tai Miko Vaidylos. Tuo veikalu
pirmininkas neapsistojęs, o numatę
leisti ir daugiau. Naujon Val-
dybon išrinkta: pirm. — M. Vai-
dyla, vicepirm. — P. Pivaronas ir
A. Januškevičienė, sekr. — M.
Kasparaitis, sekr. padėj. — P.
Petrušaitis, išdin. — P. Grybienė,
išdo globėjai — dr. A. Zimontas ir
J. Tumavičienė. Centras Čikago-
je.

— Siemet sueina 70 metų, kai
I. Kalvaitis sukūrė ir Tilžėje iš-
spausdino pirmąsias lietuviškas
mifias ir dedikavo kun. A. Straz-
deliui, „Pulkim ant kelių“ auto-
riui.

— Pirmieji lietuviškos dainos
ir giesmės kovotojai — kun. A.
Vienožinskis (1841—1892 m.) —
Aukštaičių krašte ir kun. Gimžau-
skas (1848—1897 m.) — Vilniaus
krašte. Jie, kaip ir kun. A. Straz-
delis, rašė ir dainoms melodijas.

SOL STASIUI BARANAUSKUI REMTI FONDAS

Kanados lietuvių girtina ini-
ciatyva, solistui Stasiui Baranaus-
kui suteikti galimybę pasitobu-
linti dainavimo mene, pasiumčiant
jį į Italiją, plačioje visuomenėje
sulaukė gražaus atgarsio. Įsikū-
ręs fondas, praneša sekančius fon-
do rėmėjus:

Dr. A. Pacevičius — 300 dol.,
J. Strazdas — 300 dol., K. P. Ažu-
balis — 300, Toronto Tėvai Pran-
ciškonai — 150, J. V. Margis —
100, Vl. Germanavičius — 100,
inž. V. Balsys — 75, K. J. Gutau-
skas — 50, inž. J. Šliūžys — 50,
inž. P. Lelys — 50, K. J. Tada-
rauskas — 50, inž. J. Kšivickas —
25, J. Matullionis — 25, S. R. Si-
monavičius — 25 ir K. Baronas —
25 dol.

Fondo Valdyba yra pasiryžusi
sol. Baranausko studijoms remti
sukelti bent 3,000 dol. Tam tiks-
lui Fondo Valdyba artimiausioje
ateityje žada kreiptis į solisto
Baranausko pažįstamus ir gerbė-
jus Kanadoje ir U.S.A., prašant
keliamam fondui aukų. Speciali
fondo sąskaita yra atidaryta To-
ronto lietuvių namuose esamoje
Kredito bankelyje „Parama“ sąs-
kaitos Nr. 545, S. Baranauskas
Fund vardu. Fondo Valdyba,

Vincas Kvetkas,

Iš Wilkes-Barre, Pa., Respubli-
konų Tautinio Komiteto, Tautybių
Patariamojo Komiteto narys, bū-
damas Vašingtone, matėsi su vice
prezidentu Richard M. Nixon. V.
T. Kvetkas, kartu su kitais Komite-
to nariais, duos patarimus dėl
1956 m. Respublikonų rinkimi-
nės kampanijos planų.

Vienas senosios kartos žymes-
nių žurnalistų ir daugelio laikraš-
čių redaktorius ir rašytojas, lite-
ratūroje pažįstamas Aklasmatė
slapyvardžiu, gyvenęs šiaurinėje
Kanadoje ir rudenį žada persikel-
ti jau apsigyvenimui Čikagon. —
Sustiprės ir žurnalistų jėgos, ku-
rių nedaug teyra.

Dail. Vlodo Vaitiekūno paroda

Kuri atidaryta birželio 27 d.,
uždaro šį sekmadienį — liepos
15 d. Paroda vyksta Lietuvių Au-
ditorijoje ir gausiai lankoma. Au-
torius nėra iš jaunųjų ir pažista-
mas dar iš Neprikl. Lietuvos, kaip
savos mokyklos auklėtinis ir da-
lyvavęs eilėje parodų. Šioje parod-
doje jis išstatęs 26 darbus, alieju-
mi. Be peizažų, kurių itin ma-
žiausia, duoda vertingų portretų,
realistinių. Yra ir simbolių dar-
bų. Paroda vertinga.

Vytauto laikų žemėlapis

Čikagoje gyvenęs senosios kar-
tos veikėjas, dalyvavęs organiza-
cijose, daugiausia kultūrinėse, kai
šiuo metu švenčias savo visuome-
ninio darbo 40 metų sukaktį, Vin-
cas Stulpinas išleido Lietuvos že-
melapį, — vaizduojančią Lietuvą
prieš 500 metų. Žemėlapis didelio
formato, kelių spalvų. Tai gražus
ir kultūringas padarytas darbas ir
vis senosios kartos lietuvių veik-
ėjo.

Įdomus koncertas spalį 13 d.

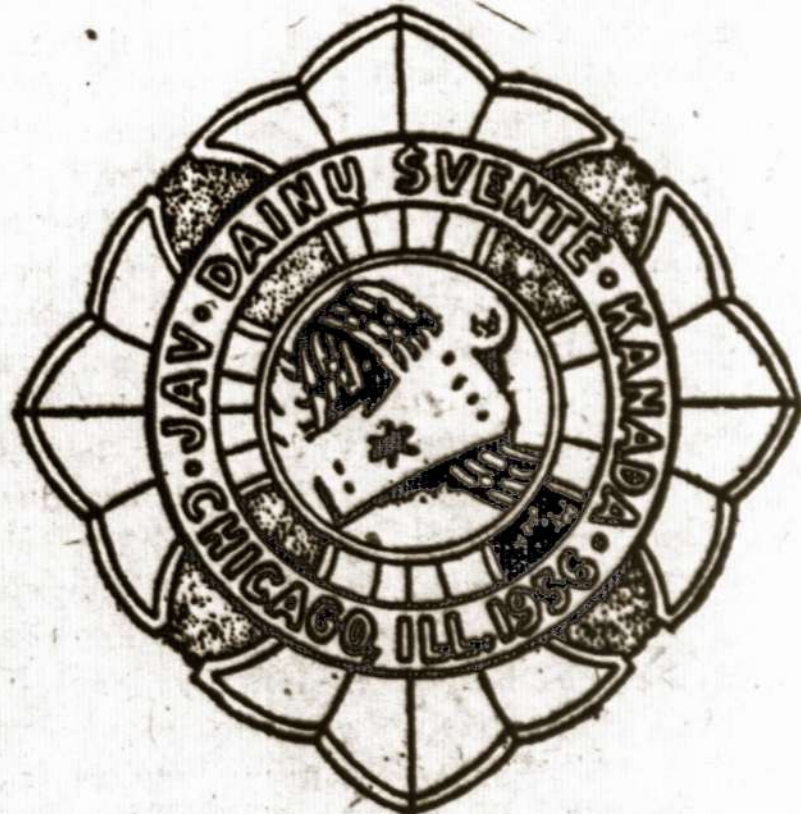
Stasys Citvaras, basbaritonas,
neseniai atvykęs iš Brazilijos ir
tenyščiams gerai pažįstamas ir
spėjęs jau Clevelande pasirodyti,
o Čikagoje dainavęs vokiečių kon-
certuose, spalį 13 d. Marijos auk.
mokyklos saleje, su žinoma solis-
te Prudencia Navickaitė — Bič-
kiene duos koncertą. Ir dar kas,
P. Bičkienė tik ką grįžusi iš Itali-
jos, kur turėjo studijas, tai ir bus
naujas debiutas, išsprūdusios iš
naujos mokyklos. Taigi bus nau-
jų jėgų koncertas. Akompanuos
muz. Vl. Jakubėnas.

Aušros Vartų parapija

Birželio 10 d. minėjo savo vei-
klos 50 metų sukaktį. Pati pa-
rapija įkurta 1906 m. sausio 17 d.
Klebonavę šie kunigai: K. Ambro-
zaitis, Pr. Serefinas, F. Kudirkė,
K. Draugelis, J. Marčiulionis, M.
Urbanavičius, J. Vaškas, Pr. Skro-
denis. Parapija nėra didelė, tu-
rinti 1200 parapijiečių. Parapiją
veda tėvai marijonai. Yra parapi-
jinė mokykla, įkurta 1913 m., mo-
kinių yra apie 300, vedė kazimie-
rietės. Parapijos ribose yra „Drau-
go“ spauštuvė ir išėina „Draugas“,
„Kristaus Karaliaus Laivas“, „The
Marian“ ir Lietuviškos Knygos
Klubo leidykla.

Numatomas suruošti koncertas

Po vasaros atostogų, solisto
Stasio Baranausko išvykimo stu-
dijų Italijon proga. Programa bus
įvairi. Sudarytas ir komitetas. —
Visas pelnas skiriamas jo studijoms.

JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės, įvykusios
Čikagoje, 1956 m. liepos 1 d., ženklelis, dail. Jono Pi-
lipausko projektas.

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir taipina savo nuoma-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąšina-
mi autoriams pareikalavus.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Sveikėdami savas ir svetimas ašaras džiovinkime

Rašo: Dr. JONAS ADOMAVIČIUS

Jei jūs laiku reikiamai neapsižiūrėsit, tai ateis
laikas, kada dėl to jūs verkisit.

Jean Paul

Tikrai verks ir dantimis grieš-
tas, kuris laiku reikiamai savas
akis neprasikrapštyt. Ašarų pak-
alnė laukia kiekvieno, kuris lai-
ku nepradės visus dalykus sveiko
žmogaus saiku matuoti. Dar ir šiandien
mes savose ašarose mirk-
stam didžia dalim už tai, kad tin-
kamu laiku sava sveikata nepasi-
rūpinom. Juk dar ir dabar pro-
ramūnių žiedus, pro šaltmečių la-
pus bei čionykščią "milk of mag-
nesia" mes savon sveikaton žiū-
rim. Nors ta magnesia niekur ki-
tur, tik stačiai kapuona veda,
mes vis vien šiandieninę medic-
nos pažangą atmetame savo kailį
eiiliniam skūrlupui patkėdami.
Mes savo vienintelę odą jų vilų
stogus dengiam. Taip, dengiam ir
dar savuos laikraščiuos garšinar,
kaip tos vilos gražiai atrodo. Mes
duodamės įvairaus plauko mulkin-
tojų įkalbam ir jų mulkinimais
tikime, būk visos mūsų bėdos yra
kieno tai mums už mūsų protėvių
klaidas paskirtos. Pats gyvenimas
gi, mums sakyte sako, kad tai ne
visai tiesa — ašaras daugeliu at-
vejų mes patys per neapdairumą
pasirenkame. Jas mes patys sau
ant veido pilam ir džiovinti jų ne
siryžtam. Na, ir verkiame, užot
besiūpsoje. Juk vilas mes galim
pasistatyti kitų neskrasdamai, sa-
vos sveikatos nepraradami. Tik
mokykimės save pažinti nuodug-
niau, ir lietuviui nereikės žudy-
tis, kad gražiau įsikurs, kad dan-
gum patekus — jis tada čia sau-
giai įsikurs, jis ir dangaus neap-
lenks normaliai savas dienas pra-
leidęs. Tik susipraskim, nes susi-
praudę lietuviu joks mulkintojas
su savo raktais, gelėmis, pavek-
sleliais bei iš galvos varančiais iš-
pardavimais nuo sveiko kelio —
klampynėn nepalenks.

NESIJUOKIME PATYS IŠ SAVĖS!

Visas iš protėvių paveldėtas
blogis būtų ne taip jau tragiškas,
jei mes iš jų gautų GERĮ savo
protuose ir širdyse puoselėtume.
Vieno kito iš prigimties trumpes-
nė koja, menkesnė galva bei šve-
pla kalba mums nesudarytų nepa-
keliamos problemos, jei mes savo
prigimtį pažintume daugiau ir ži-
notume, kur mūsų stiprybė tūno.
O broliai lietuviai, tik savęs paži-
num! daugiau pastangų padėki-
me, tik iš savo lietuviškų protėvių
gautus dvasinius turis plienkny-
gių puslapiams neužklokime, tik
mes žmogiškų savybių savam ar-
time savu liežuvių neužkopkime!
Tada mes sau žmonėmis būsimė.
Tada mes alsuoją, o ne karstunin-
ko nupudrinti, palaimos slėnyje
atsidursime. Vienas kitam ašaras
nudziovinė, mes tuč tuojau ašarų
pakalnę normalių žmonių gyven-
viete paversim. Tik liaukimės vie-
nas kitą murkdę! Tik nuolat vie-
nas su kitu kariauti, vienas kitą
apkalbėti perstokime! Tik neap-
kentimą, dieną — naktį besišėsan-
tį pavydą lietuvišku vienas kitam
paslaugumų pakeiskime ir visi —
perkantieji ir parduodantieji būsi-
me patenkinti.
Jau pats laikas liautis iš savęs
juokus kretūs. Šiandien mes taip

stropiai paskutinius sveikatingu-
mo likučius iš savo tarpo šluojam,
kad jau gydytojo specialisto žmo-
na nekamba su bendra praktika už
siimančiojo prisiegia. Dabar trijų
simtų čekį gaunąs iš aukšto žiūri
į draugą dešimt dolerių mažiau
sukrapštantį. Gi, Pontiake sėdįs
jau tik per vertėją pasirodavo su
iš vieno dubenio sriubą sėdįs
Mittenwaldo stovyklų bendru,
— kur jai su draugu kalbėti —
pastarasis, mat, net dviem mėne-
siais senesnės markės Pontiaką
vairuoja. Ir taip mes savo nužmo-
gėjimą demonstruojame tol, kol,
paskutinę ašarą nuvarvint, kad tik
Tautinėse, bei Kazimierinėse
brolių šalia savęs pakenciam. Taip
elgamiesi patys iš savęs juokiam-
mės: mes vienas kitą mirtiniais
žodžiais ir veiksmais pribaidami
pykstame, kad trečiasis — jau
svetimas, mus nikioja tūkstančius
mūsiškių vergų darbams pasigrob-
dams.

TAS DAR NE VISAI SVEIKAS, KURIS TIK KŪNU IR SIELA SVEIKAS

— Kodėl mes taip, kaip mu-
sės išrūgose, vienas kitą murkdom
tol, kol visi pasliki išsitiesiam, —
paklaus nevienas. — Kodėl, užuot
gražiu gyvenimu besidžiaugę, —
mes savu nesugyvenimu ne tik
sau, bet ir kitiems vien karčias
ašaras spaudžiam, — nevilint puo-
lės ir išeitės nesurasdams guosis
kitas.

Tik kiek nuodugniau save pa-
žinkime ir pamatysime, iš kurios
kertės toji mus žudanti nesantai-
kos lava veržiasi. Turbūt visų is-
torijoj nėra labiau autoritetiško
aptarimo, kaip žodžio SVEIKATA
aptarito Pasaulinės Sveikatos Or-
ganizacijos 1947 metais. Net še-
šiasdešimt keturi tai organizacijai
priklausą įvairių tautų atstovai
nutarė ir tos organizacijos istau-
tuose įrašė sveikatos aptarimą:
Sveikata yra stovis pilno fiziško,
protiško ir visuomeniško gerbū-
vio, o ne vien nebuvimas ligos
bei trūkumo. Tik du trečdaliai
minėtų atstovų gali šį sveikatos
aptarimą pakeisti. Jį galima lai-
kyti tvirtu, nes jis iki dabar nėra
pakeistas.

Ne būtina šiandien laikytinas
sveiku tas, kuris, pagal seną svei-
katos aptarimą turi "sveiką kū-
ną", ar "sveiką sielą sveikame kū-
ne". Šiandien sveikatingumo rei-
kalavimai pakilo ir visuomeniš-
kas atsakomumas yra pripažin-
tas svarbia kiekvieno sveiko žmo-
gaus asmenybės dalimi.

AIMANOS LAUSIS, KAI SVEIKAS SU SVEIKU TARSIS

Dabartinio žmogaus išsilauky-
mo sąlygos labai pakito. Šiandien
proto, fiziška bei visuomeniška
nesveikata negali būti laikoma in-
dividualia bei vietine, nes žmo-
gaus gyvenimą griauančios jėgos
labai išbujojo. Menkumo jaus-
mas, baimė, neapykanta, agresija,
fanatizmas ar net perdėtas dievo-
tumas bei nusizeminimas — tai
bendri pažymiai fiziško, proto bei
visuomeniškos ligos dabar, kaip
niekad pirmiau, taip stipriai gra-

sinančios daugelio žmonių gyve-
nimui.

Dabar proto ir sociališkų klau-
simų gvildenimas yra taip svar-
būs individui sveikatai, jog sugė-
bėjimas visiems santaikoje gyven-
ti pasidarė sąlyga tolimesniam
mūsų gyvamui. Šiandieninių
psichiatrų nuomone išsina, kad
kiekvienas turi būti laikomas ne-
sveiku, kurio nervinis įtempimas
yra toks didelis, kad jis negali
taikliai ne tik pats su savim gy-
venti, bet taip pat jis nesugyvena
nei su sava šeima, nei su kaimi-
nu, nei su kitais žmonėmis savoje
valstybėj bei pasaulyje. Toks ne-
sveikuolis su sveikais prie bend-
ro konferencijos stalo atsėdęs
negali bendros kalbos rasti. Toks
žmogus, kaip patologiniam stovy-
je besirandąs, turi būti gydomas.
Bendruomenė nuo tokio žmogaus
turi būti apsaugota lygiai taip,
kaip ji privalo būti nuvalyta nuo
žmogžudžių bei silpnesniųjų
skriaudikų. Ir toks gydymas tu-
ri būti panaudotas ne tik vietini-
ai, bet ir pasauliniu mastu.

NORI ŠVARIOS APLINKUMOS — ŠLUOK SAVO TRIOBOS ASLĄ PIRMAS

Žmonijos išlikimas priklauso
nuo pavienių pasaulyje gyvenan-
čių žmonių sveikatos stovio. Kai
bus, dr. Brock Chisholm nuomo-
ne, pasiektas idealus stovis — kai
visi pasaulyje gyveną žmonės bus
jausminiai subrendę, kai jie bus
laisvi nuo liguisto — neurotinio
reikalavimo sau jėgos, segregaci-
jos, prestižo, nepriklausomumo
bei agresijos. Tada nebus didelių
nesklandumų tarptautiniuose san-
tykiuose. Tada ir pasaulinė vals-
tybė su pasauline valdžia ne tokia
jau utopiška pasirodys sekantioms
kartoms išlikimą užtikrindama.

Mums, gi, lietuviams, nėra ko
beiksliai dairantis, vienas kitam
ant kaklo virvę nerti. Jau šiandien
mes privalome kiekvienas
savo aslą nuo virš minėtų nege-
rovų valyti griežtai. Sveikėjimas
reikiamu būdu bei tinkamu laiku
turim pasiekti. Kaimyno ašaras
džiovindami, mes savo veidan šyp-
snį gražinsim ir visų mūsų aplin-
ką sveikata alsuoti paversim.

Boikotų audroje

Demokratiškumo ir tautiškumo
skraiste besidargindamos "Nau-
jienos", jau kuris laikas yra pre-
žengusios visas demokratiškumo
ir tautiškumo ribas. Net dar dau-
giau. Jos, kaip ir pats marksiz-
mas, gimusios kerštui ir pagiežai,
šluoja viską nuo žemės paviršiaus,
iškraipydamos spaudai paruoštus
komunikatus, skelbia pramanytas
žinias ir Lietuvos laisvinimą sta-
to ant klaidingo kelio. Savo skai-
tytojams patiekiamė keletą būdin-
gesnių pavyzdžių.

1. Kai pereinatis metais Bal-
fas vykdė Čikagoje viešą rinklia-
vą, tai "Laisvoji Lietuva" savo
skiltis margino ne tik rimtais
šalpos klausimais, bet ir propogan-
diniais atsisaukimais, o jos štabo
nariai priekyje su įgaliotu leideju
aktyviai įsijungė į rinkikų eiles.
Ir kai Balfo vietos skyrius spau-
dai pateikė komunikatą apie tos
rinkliavos rezultatus, išskeldamas
"Laisvąją Lietuvą" pavyzdžiu kiti-
tiems lietuviškiems laikraščiams,
tai "Naujienos" tą Balfo komuni-
katą taip "ištaise", kad šito pa-
vyzdindumo neliko nei pėdsakų.

2. Š. m. balandžio mėn. 15 d.
tautinių šokių grupė "Ateitis"
šventė savo garbingos veiklos 15
metų sukaktį. Šią sukaktį visa
lietuviškoji spauda parėmė ir už
šį parėmimą "Ateities" šokėjai
per tą pačią spaudą paskelbė pa-
dėką. "Naujienos" iš "Ateities"
šokėjų padėkos išmetė "Laisvąją
Lietuvą" ir "Margutį".

3. Kai Lietuvos Diplomati-
jos Šešas Lozoraitis su ponja atskri-
do į Čikagą, tai "Naujienos" pas-
kelbė, kad p. p. Lozoraičius aero-
drome sutiko p. A. Olis ir juos
nugabeno į savo klubą. Šita ži-
niata neatitinka tiesai, nes p. A.
Olis aerodrome tuo laiku visai
nebuvo ir prie to klubo, kur p. p.
Lozoraičiai apsisėjo, nelaukė.

4. Kai Lietuvos konsulas dr.
P. Daužvardis į Čikagą atvykusį
min. Stasį Lozoraitį pristatė Či-
kagoje veikiančiam konsulariniam

Amerikos nepriklausomybės šventė

Jurgis Voldemaras

Liepos 4-toji Amerikos istori-
joje yra pati iškilmingiausia die-
na. Tą dieną prieš 180 metų An-
tanas Kontinentinis Kongresas nu-
traukė ryšius su Britų Imperija
ir trylika buvusių kolonijinių val-
stybių deklaravo savo nepriklauso-
mybę.

Noras tapti nepriklausomais,
Amerikos gyventojuose brendo
metų eigoje. Tais laikais imigran-
tų daugumą Rytinėse valstybėse
sudarė anglai, kurie ilgų kovų pa-
sėkoje savo valstybėje buvo išsi-
kovoję plačias pilietines teises.
Kova tarp parlamento ir karaliaus
baigėsi pastarojo pralaimėjimu, o
tuo pačiu ir demokratinės tvar-
kos įsigalėjimu.

Amerikos kolonijinių valstybių
valdžiai sudarė gubernatoriai, An-
glijos atstovai, ir Tarybos, vietini-
jų gyventojų atstovai. Vis stipri-
iau įsigaliojo parlamentarinei tvar-
kai pačioje Anglijoje, ta pati eiga
reiškėsi ir čia, kolonijose. Po se-
ptynių metų karo, kada Britų im-
perija labai išaugo, angliai rado
reikalingu kolonijose įvesti grie-
tesnę tvarką. Jie Amerikoje pa-
didino savo karines jėgas ir dau-
gumai prekių uždejo didesnius
muitus. Bet niekas taip nenuteikė
vietinių gyventojų prieš Angliją,
kaip taip vadinamas Stamp Act.
Sis įstatymas apdėjo mokesčiais
vietinius laikraščius, dokumentus
bei įvairius leidinius. Ligi šiol vi-
daus mokesčių tvarkymas priklausė
kolonijū Tarybomis, arba Sei-
mams. Po ilgų kovų ir protestų,
anglai šį įstatymą atšaukė. Tuo,

korpusui, visuomeninių bei biz-
niso organizacijų vadovams, pas-
kiriems kultūrininkams ir žymes-
niems visuomenės veikėjams, tai
"Naujienos" paskelbė, kad tame
priėmimo dalyvavo mažiau šimto
žmonių. Ši žinia yra klaidinanti,
nes tame priėmimo dalyvavo per
200 žmonių. Vien svetimų valsty-
bių konsulų, jų korespondentų
suskaitė per 20.

5. "Naujienos" paskelbė, kad
Vašingtono sąskrydyje nedalyva-
vo nei tūkstantis žmonių. Kiek tų
žmonių iš tikro dalyvavo, galima
tik spėti, nes tie, kurie nakvynės
iš anksto pasirūpino, į registraci-
jos sąrašus nepakliuvo. Bet tik-
rai yra žinoma, kiek dalyvavo su-
ruoštamė banketė, o jame dalyva-
vo per 800 asmenų, taigi apytik-
riai tiek pat, kiek ir kultūros kon-
grese, bei dainų šventės proga su-
ruoštamė banketė.

6. Rengiant Čikagoje įvykusią
Dainų Šventę ir Kultūros kongre-
są, "Naujienos" būk tai pasizadė-
jusios remti ir garinti tik po to,
kai joms rengėjai pasizadėjo duoti
nustatyto dydžio per tam tikrą
numerį skaičių apmokamą
skelbimą. Panašiai būk tai yra
atsitikę ir su "Draugu". Ar taip
iš tikrųjų buvo, nesilime spres-
ti, bet viena aišku, kad nei vie-
nas tautinės minties laikraštis ap-
mokamo skelbimo negavo. Bū-
tų įdomu išgirsti rengėjų nuomo-
nę, kaip iš tikrųjų yra.

7. "Naujienos" rašo: "Vlikas
yra visų tautos visuomeninių jė-
gų vadovas kovoje už Lietuvos
išlaisvinimą... Jokia institucija
neturi ne tik teisės, bet ir galios
duoti Vlikui privalomus nurody-
mus bei apžėti jo veiklą". Ir štai
kodėl: "Nebuvimas Lietuvoje su-
vereninės valdžios ir vykdomas
tenai lietuvių genocidas įgaliojo
Vliką veikti ir kovoti tarpvalsty-
binėj plotmėj".

Kad nėra Lietuvoje suvereninės
valdžios ir kad ten yra vyk-
domas lietuvių genocidas, tai šven-
ta tiesa, bet kad tuo pačiu vien
Vlikas būtų įgaliotas veikti ir ko-
voti už tautos laisvę, yra netiesa,
nes lygiai tokį pat įgaliojimą ir
net pareigą jaučia kiekvienas są-
moningas lietuvis, nekalbant apie
tas organizacijas ar sroves, kurios
Vlikui nepriklauso. Taip pat yra
netiesa, kad Vlikas, neturėdamas
diplomatinio statuso, gali sekmin-
gai veikti tarpvalstybinėj plotmėj,
ir būti viršininku ar vadovu vi-
soms tautos visuomeninėms jė-
goms, kai jis net negali viršininku
būti pats sau, kaip priklausąs nuo
jį sudarančių grupių malonės.

galima sakyti, buvo laimėtas pir-
masis mūsų dėl nepriklausomy-
bės.

Sis įtemptų santykių su Ang-
lija laikotarpis uždegė vietinių gy-
ventojų norą tapti savarankiškais.
Amerikos patrijotai, kaip garsusis
oratorius Patrick Henry, sakė ug-
ningas kalbas, reikalaudami lais-
vės. Anglai suprato pavojų, ir jų
tarpe atsirado tókų, kurie reika-
lavo švelnesnės kolonialinės poli-
tikos. Iš tókų kolonijų grynųjų
prisimintini garsusis William Pitt
ir Edmund Burke.

Laimėję pirmąjį mūsų (Stamp
Act atšaukimą), vietiniai gyven-
tojai kovą su angliais tęsė toliau.
Jie paskelbė boikotą muitais ap-
dėtomis prekėms, kas labai neigiamai
veikė anglų prekybą. Anglai ir
čia buvo priversti nusileisti. nu-
imant muitus nuo visų prekių, iš-
skiriant arbatą. Bet amerikiečiai
nebuvo pasirėngę daryti jokių nuo-
laizų. Kada vienas anglų laivas
su arbata įplaukė į Bostono uostą,
jie visą krovinį išmetė į jūrą. Sis
epizodas Amerikos istorijoje yra
žinomas kaip "The Boston Tea
Party".

Anglijos karalius George III
buvo brutalus ir griežtas, ir ne-
numatė galimų pasekų. Vaidžia
nusprehdė su kolonistais kovoti
ginklu. Ji išleido įstatymą, pagal
kurį anglų karininkas negalėjo
būti apkaltintas žmogžudyste, jei
jis įsakė kareiviams šaudyti į gy-
ventojus. Akcija iššaukė reakci-
ją. Amerikiečiai irgi nusprendė
imtis ginklo. Jie organizavo sa-
vanorius, taip vadinamus "Minute
Men", kurie visuomet buvo pa-
rengties stovy priešintis. Bet di-
desnių susidūrimų neįvyko ligi
1775 metų, Revoliucijos išvakarų.

Netrukus po kautynių ties Lie-
xington ir Concord, susirinko An-
trasis Kontinentinis kongresas —
Philadelphiajioje, — kuris nutarė or-
ganizuoti kariuomenę ir jos vadu
paskyrė George Washington, bū-
simą Amerikos prezidentą. Dar
tada buvo tikėtasi, jog amerikie-
čiai užtikrins sau lygias teises su
anglais, pasilikdami Britų imperi-
jos dalimi. Bet įvykių raida pa-
rodė, jog vienintelis kelias, tai
visiškai nepriklausomybė. Jos De-
klaracija, kurios autoriumi buvo
Thomas Jefferson, buvo pasirašyta
tiepos 4-tą, 1776 metais.

Nepriklausomybės Deklaracija
ligi šių dienų yra laikoma gražiau-
siai žmogaus laisvės ir teisių doku-
mentu. Jinai tarp kitko skelbia:
"Mes laikome savaimė aiškiomis
šias taisykles: visi žmonės sukurti
lygiai; ir Kūrėjas suteikė jiems
kai kurias neliečiamas teises,
tarp kurių — gyvybę, laisvę
ir laimės siekimą".

Po ilgokai užtrukusių kautynių
Amerikos Nepriklausomybė buvo
garantuota ir ją pripažino kitos
pasaulio valstybės. Po to sekė
kūrimosi ir progreso laikotarpis,
kol Amreika tapo pirmaujančia
pasaulio galybe. Šiandien ji yra

DIENOS REIKALAI

Vašingtono sąskrydis, Diploma-
tijos Šešos vizitas Čikagoje, Dainų
Šventė, Kultūros Kongresas, Jau-
nimo peticija iš Čikagos kultūri-
ninkų pareikalavo didesnio pasi-
aukajimo ir sudarė nemažai rūpe-
sčių. Ir tai suprantama, nes visi
čia suminėti užsimojimai savo
apimtimi platus ir prasmingi. Šie
dideli užsimojimai ir jų pravedi-
mas Čikagą išskėle į pasaulio lietu-
vių judėjimo centrą. Ar Čikaga
šiuo centru ir pasilik, pareis nuo
daugelio aplinkybių, pirmoje ei-
lėje nuo mūsų pačių ir nuo sugė-
bėjimo kultūrinis reikalus atskir-
ti nuo iki kaulo įgrįsusios politi-
kos. Kaip ten bebūtų, bet viena
aišku, kad pasėtas grūdas didesni
ar mažesni derlių atneš. Šiandien
tenka pasisakyti tik dėl momentini-
nių įspūdių, daugiau pasireišku-
sių užkulisuose, bet nemažai dil-
ginusių dirbusiųjų nervus, pro
kurios akylesnis stebėtojas negali
tylomis praieiti, Negali praieiti
dėl to, kad tas paminėtų įvykių
didingumą kiek skurdino ir tem-
dė, o taip pat iš užimtų teisingų
pozicijų stengėsi išmušti ir šio
darbo kaikiuriuos vykdytojus, at-
grąšinti panašaus darbo imtis atei-
tyje.

Kalbant apie šiuos darbus, pir-
moje eilėje tenka pasidžiaugti —
Vašingtono sąskrydžiu, kuris dė-
ka prityrusių visuomenininkų, ne-
atsižvelgiant į kai kurių asmenų
grąšymus ir boikotą, praėjo gana
sklandžiai ir įspūdingai. Tai sa-
ko patys jame dalyvavusieji ir Ju-
sų korsepondentui lig šiol dar ne-
teko nei iš vieno išgirsti kritiškų
pastabų. Dalyvavusių nuomone —
lietuviu dvasininko baimė nepasi-
melsti kartu su savais broliais, są-
skrydžio nuotaukos nesugadino ir
lietuviu maldos Aukščiausiam
nesutrukdė, o dalyvavusius net
giliau maldoje paskandino. Daly-
vių skaičiumi, Vašingtono sąskry-
dis toli pralenkė kultūros kongre-
sus dalyvavusių skaičių ir šitas
rodo, kad kai kurių grupių veda-
mas nepasitikėjimas tautinės kry-
pties žmonėmis, platusis visuome-
nės sluoksnių nepasiekia ir lie-
ka mūlo burbulėliu.

Diplomatijos Šešos vizitas, Či-
kagos lietuviškoje visuomenėje su-
keičė didesnio susidomėjimo, nei
kultūros kongresas. Apie tai mes
(Nukelta į 5 psl.)

virtus laisvės simbolis ir į ją yra
nukreiptos visų pavergtųjų akys.

Mums lietuviams yra itin ma-
lonu prisiminti, kad Amerika nėra
pripažinusi dabartinės Lietuvos
okupacijos ir atvirai reiškia sim-
patijas ir pritarimą mūsų reika-
uose.

Red. prierasas:

Apgailestaujame, kad dėl šven-
tės praieitau numeriu neišėjus,
šis straipsnis spausdinamas pavė-
luotai.

Partizano mirtis

Joninių laužams liepsnojant

NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI!
(Lietuvos Šaulių Sąjungos šūkis)

Toli nuo Tėvynės uždegdami savo tradicinius Joninių laužus, šauliai ir šaulės giliai lenkia galvas prieš bendros idėjos draugus, paaukojusius savo gyvybes dėl Lietuvos laisvės, ir su dideliu skausmu širdyje prisimena šiuo metu baisioje komunistų vergovėje kenčiančius brolius ir seseris.

Žuvusiųjų krauju testamentas ir tyliai krintanti Tėvynės skausmo ašara šventai ir nepamainomai įpareigoja tremtyje iš naujo besirikiuojančias šaulių gretas savo troškimus, mintis, jėgas, darbą ir pastangas skirti Nepriklausomai Lietuvai.

Šauliai sveikina ir reiškia nuoširdžią pagarbą Vyriausiajam Lietuvos Laisvinimo Komitetui, Lietuvos Diplomatių Seftui ir visiems Lietuvos Diplomatomams, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai ir visoms lietuvių organizacijoms bei asmenims, dirbantiems Lietuvos išlaisvinimui.

Šauliai spaudžia rankas savanoriams — kūrėjams, ramovėnams, Vyties Kryžiaus Kavaleriams, Lietuvos Laisvės Kovų Invalidams, buvusiams Lietuvos Kariuomenės kariams, visiems lietuviams, tarnaujantiems Jungtinių Amerikos Valstijų ir kitų Vakarų Galybių ginkluotosiose pareigose ir Lietuvos Kunigaikštienės Birutės Draugijos narėms.

Šauliai linki visokeriopos sėkmės naujiesiems knygnešiams ir tautos žadintojams — lietuviškos spaudos darbuotojams ir dėkoja visiems mūsų laikraščiams ir žurnalams, kurių kityse šauliškai mintis randa jaukų bei šiltą prieglobstį.

Šauliai taria ačiū visiems, bet kuriuo būdu pagelbėjusiems Sąjungos atskirume, ypač Lietuvos Nepaprastam Pasiuntiniui ir Iga-liotam Ministeriui Vašingtone D. Gerb. Ponui Povilui Zadeikiui.

Šauliai tvirtai tiki, jog kančia ir vargas mūsų tautos nepalauš ir nesunaikins, bet užgrūdin kaip plieną ir padės sulaukti laisvės ir laimės valandos.

Šauliai tiki, jog ta valanda tikrai ateis, ir mūsų tautos budeliai išgirs jiems lemiamus žodžius:

"Tavo darbus ir kelius
Taip skriaudingus, atkaklius,
Ant svarstyklių jau pasvėrė
Dievo teisė amžina

"Laisvoji Lietuva" senųjų Amerikos lietuvių susidomėjimo centre

JONAS SKINDERIS

Pereitame "L. L." nr. minėjome, kad "Laisvąją Lietuvą" aplankė Kriauciūnas K. B. Šiame nr. tenka paminėti, kad "Laisvąją Lietuvą" aplankė senosios kartos lietuvių veikėjas Jonas Skinderis, einaš 74-tuosius savo amžiaus metus, petingas žemaitis, raseinietis. Jonas Skinderis į Ameriką atvyko teturedamas 19 metų. 1904 m. Jonas įstojo į Tėvynės Myletojų Draugijos 53 kuopa ir vėliau jai vadovauja. Kai į Tėvynės Myletojų Draugiją pradėjo skverbtis raudonasis elementas, jis su juo yra griežtai kovojęs. Ir Clinton'e įsteigęs Lietuvos Sūnų Draugystę. Pasak jo, nuo raudonųjų yra nemažai nukentėjęs: nešioja ant veido randą ir jie yra išsprogdinę jo namo verandą, sužalodami arti stovėjusius medelius ir krūmus.

Gražus Mykolas Narvydas 100 akerių dirbamos žemės ūkis, prie Money, Illinois valst.

Ir atrado, kad gana
Žemė ašarų prigirė!"
(Maironis)

Šauliai tiki, jog Tėvynės Gynimo ir kovos dvasia ras atgarsį mūsų tremties jaunimo širdyse; jog mūsų jaunųjų sielos, tos dvasios-vedamos, taps tvirtos, pasiryžusios ir nenugalimos, o per tai, atėjus laikui, bus nenugalimi ir jų kariai.

Šauliai tiki, jog atkurdami Šaulių Sąjungą Tremtyje pagal Vlado Putvinskio — Putvio ideologiją bei principus, kaip griežtai nepartinė, bet giliai demokratinę ir tautinę organizaciją, jie yra pasirinkę tiesų ir teisingą kelią į šviesią tautos ateitį.

Šauliai tiki, jog nepaisant visų likimo smūgių, lietuvis sugebės paduoti ranką savo broliui lietuviui ir LSS Įkūrėjo žodžiai, tarti nepriklausomybės kovų metu, bus kelrodė žvaigždė kiekvienam lietuvių tautos sūniui ir dukrai: — "Šiaurinkit savo asmens reikalus, pamirškite asmens ir partinios vaidus, dėkitės į bendrąjį darbą. Tegul pavojus supratimas sustiprina jūsų širdis, ir patys sutvirtinę, tvirtinkit nusiminėlius, įtikinkit netikėlius, sudjunkit apsnūdėlius, taikykit susivaidijusius, mokykit neišmanėlius. Tegul visos jėgos susivienys bendram didžiajam savo laimės gynimo darbui".

Pagaliau, šauliai tiki, jog Gimtosios Žemės balsas bus stipresnis už "trupinį aukso, už gardaus valgio šaukštą", ir tie, kuriems silpsta tikėjimas Lietuvos prisikėlimu, kurie suklumpa, pavargsta akmenuotam ilgam kelyje, sunkiomis valandomis girdės tą balsą savo sielos gėlmėse, raminanti, guodžianti, stiprinanti, drąsinanti, keliantį aukštyn: —

"Ir atsakė ji — tėvų žemele,
Kaip gėlė dejuodama šalnoj: —
Eisit ištrėmimo sunkų kelią,
Klupsit pakely ir darganoj.

Vėl mane sugrįžę rasit žiaiai,
Saulė auksai vėl žarstys languos,
Vėl puoš Sekmines žali berželiai,
Amžiais Baltija laisva banguos".
(Brazdžionis)

DIEVE, LAIMINK LIETUVĄ!

Lietuvos Šaulių Sąjungos
Tremtyje Laikinosios
Centro Valdybos
Darbo Prezidiumas

Jonas Skinderis nemažai laiko yra praleidęs anglies kasyklose. Jose yra pergyvenęs kasyklų gaisrą ir tik laimingo supuolimo dėka išlikęs gyvas.

Iš senųjų lietuvių veikėjų geriausiai prisimena dr. J. Šliupa, dr. Joną Basanavičių, min. Balutį, knygnešį vaist. Kulį ir kitus. Jis puikiai prisimena ir tuos laikus, kai nesupratėliai kiekvieną lietuvių, skaitantį lietuvišką laikraštį, vadindavo šliuptarniais ir ir net nemėgdavo. Iš tolimesnių pasikalbėjimų paaiškėjo, kad Jonas Skinderio tėvas ir vyriausiasis brolis Juozas yra buvę knygnešiai, veikę drauge su Viduklės valsč., Akmenų k. knygnešiu Stasiu Neteckiu, kuris knygas slėpęs dviejuose tuščiuose aviliuose, tarp eilės avilių su bitėmis, o taip pat ir apie vėliau įrengtą S. Neteckio

peludėje spaustuve. Taip pat prisiminė prel. Kriauciūną ir Juozą Alijošį, kurie su kitais dviem lietuviams veikėjais 1910 m. iš Čikagos savo lėšomis vyko į Vašingtoną ir ten reikalavo, kad per vygdumus Amerikoje surašinėjimus lietuvių būtų užrašomi lietuviams, o ne lenkais, kaip lig tol buvo da roma.

Jonas Skinderis yra vienas pirmųjų atsitraukęs iš Europos dypukus. Nors dabar jo atsitraukėję dypukai yra išsiskleidę po Amerikos platybes, bet jis su jais palaiką ryšį ir gerai sugyvenęs. Kai jis panorą dypukus iš Europos atsikviesti, tai raudonieji sten gėsi pakenkti, skųsdami, kad jis, girdi, negalys būti jų sponseriu, nes pats neturįs ką valgyti. Deja, šitas jų skundas yra atsimušęs į p. A. Š. Trečiojo paruoštus apsigynimo argumentus, o skundėjai yra tiek sumenkę, kad nebepajėgia ir prasižioti.

ANTANAS RAPŠYS SU PONIA

Š. m. birželio mėn. 28 d. "Laisvąją Lietuvą" aplankė seniau Amerikoje apsigyvenęs, o dabar gyvenąs Norco, Kalifornijoje, Antanas Rapšys su ponia. Ponia Rapšiai labai nustebė, radę ne minkštame fotelyje už rašomojo stalo sėdintį pasipuošusį, bet tik baigusį redakcijos langus valyti, kiek susivėlusį ir paprasčiausiais darbo drabužiais apsirėngusį "L. L." redaktorių. Dar daugiau nustebė sužinoję, kad redaktorius iš to negyvena ir kad už redagavimą nieko negauna. Jie atvyko užsisakyti "Laisvąją Lietuvą", nes ji, kiek jiems teko išskaityti iš kelių jų rankas pakliuvusių nr. nr., dėsto tas mintis, kuriomis jie gyvena. Girdi, — "aš beskaitydamas pajutau, lyg pats tai kalbėčiau..." — aiškino Ant. Rapšys.

Išsikabėjęs pasirodė, kad Antanas Rapšys yra aukštaitis, pane vėžiškis. Žmona Rygos latvaitė, bet taip puikiai kalbanti lietuviškai ir tiek į lietuviškus reikalus įstraukusi, kad jokiu būdu net nepagalvotum, kad tai ne lietuvių. Ponia Rapšienė, sakosi, mo kanti žodžiu ir raštu 6 kalbas.

P. p. Rapšiai su maionumu ir dvasios pakilimu prisiminė Antaną Vanagaitį ir jo darbo tešėjus. Taip pat painformavo apie raudonaklairaikištinius ir jų apgaules. Gailla, kad skubėjo, nors ir žadėjo atsilankyti dar kartą.

Atsiveikindami prašė "L. L." štabo narius aplankyti juos jų nuosavuose namuose Norco, Kalifornijoje. Girdi, vietos ir valgio jų namuose nepritrūks, o lietuviškas aukštaitiškas vaišingumas dar juose neišblėso.

Nors buvo pirmą kartą susitikta, bet pasikalbėjimas buvo nuostabus ir gyvas, lyg jaunų dienų gerų bičiulių.

KAIMYNĖ "X" VIZITAS

Beti originaliausia svečia "L. Lietuva" sulaukė, tai čia pat kaimynystėje gyvenančią — Vilniaus krašto lietuvaite — dzukę "X". Tvirtu kūno sudėjimo, pakankamai apvali, arti 60-ties m. amž. Ji įžengusi į redakcijos ir administracijos patalpą prisistatė: "Esu Vilniaus krašto dzukė. Žmonės kalba gana įvairiai: vieni sako kad mano kaimynystėje įsikūrė fašistai, kiti kad komunistai. Targi atėjau įsitikinti".

— Prašau arčiau. Prisėskite, — paduodamas kėdę pasiūlė Jūsų korespondentas. — Aš pats esu dzukas, todėl jaučiu dvigubą maionumą persimesti — pasikeisti mintimis.

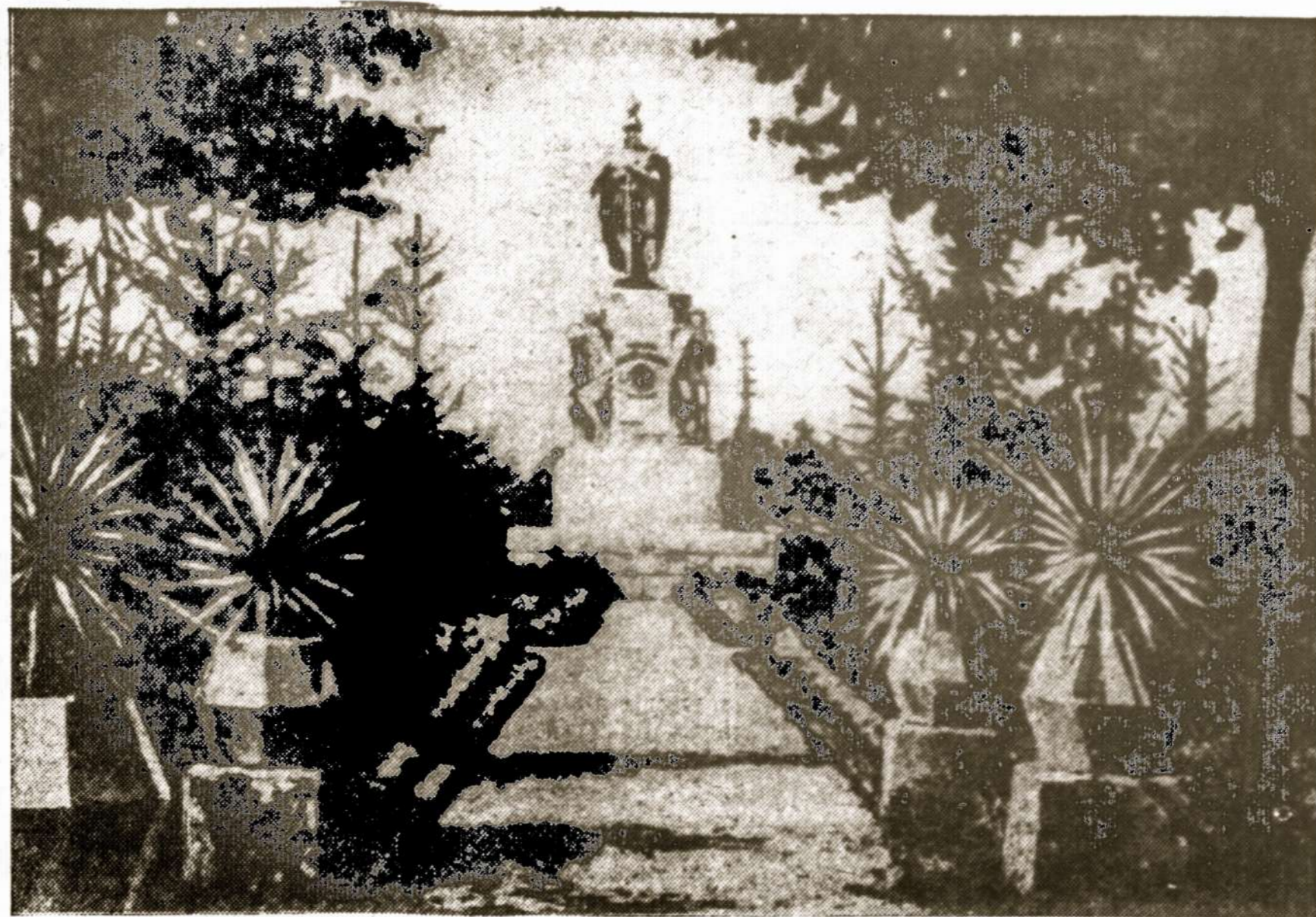
— Dzukas? Negali būti! Jei dzukas esi, tai kodėl dzukiškai ne šneki? — klausinėjo viešnia.

— Todėl, kad ir Tamsta nešneki.

— Matote, aš jau pamiršau, bet va, čia — rodydama vakarų kryptimi — gyvena viena moteris dzukė nuo Merkinės, kuri lietuviškai kalbėti ligšioliai neišmoko. Ji taip dzukuoja, kad sunku r suprast, — ir persimetusi prie kito klausimo, ūturiavo:

"... aplinkiniai žmonės šneka, kad šitą namą jūs tryse nupirkote. Ar tai tiesa? Kada žmonės tiek daug ir visai pasakoją, tai taip ir lieka neišku, iš kur tie dypukai ima pinigų?"

— Aš nesu šio namo dalininikas, — aiškino Jūsų koresponden-

Kaune, Aukšt. Panemunėje, Karo Mokyklos sodelis. Tolumoje — Vytauto Didžiojo paminklas. Autorius skulpt. V. Grybas.

SKAUTAI BUDI!

Skautų sporto šventė

Birželio 30 — liepos 1 dienos Worcesterio, Mass., skautai ir skautės, globojant skautų tėvų k-tui, pravedė nepaprastai sekmingą skautų sporto šventę. Šventę aktyviai dalyvavo viso Atlanto pakraščio skautai sportininkai — 8 krepšinio ir 4 tinklinio komandos.

Šventė prasidėjo krepšinio rungtynėmis tarp Bostono ir Stamfordo komandų. Po nesunkios kovos Bostonas nuskynė vieną laimėjimą rezultatu 65:24. Kadangi rungtynės buvo vedamos vieno minuso sistema, tai Stamfordas iškrito iš visų sekančių rungtynių. Po šių rungtynių, jaunieji Worcesterio krepšinininkai be didelių pastangų nugalėjo Waterburio sportininkus 42:26, o jungtinė Hartfordo — New Britaino penkiukė turėjo nusileisti New Yorko sportininkams 20:59.

Po trumpos pertraukos, žiurovai ir sportininkai rinkosi prie tinklinio aikštelės, kur pradėjo Worcesteris susikibo su Bostonu. Pastarieji pralose ir iškrito iš tolimesnių rungtynių. Po šių tuoj sekė kitos tinklinio rungtynės — Waterbury — New Yorkas. Newjorkiškiai laimėjo ir tokiu būdu pakliuvo į finalą. Šiomis rungtynėmis užsibaigė sportiniai pirmosios dienos užsiėmimai.

Reikia pažymėti, kad nei sportininkai, nei žiurovai neturėjo progos nuobodžiauti per visą dieną, nes Worcesterio sk. tėvų k-to me no skyrus vedėjas L. Jakubauskas visą dieną sąmojingais komentarais, pranešimais apie rungtynių eigą ir gražia lietuviška muzika per garsiakalbį pripildė Maironio parko erdvę. Be to, par ko pašonėje esąs puikus ežeras — gaivino sušilusius sportininkus ir svečius. Ten pat tėvų k-to buvo suorganizuotas baras ir įvairių valgių būfetas, kurie taip pat prisidėjo prie linksmos šventės nuotaikos.

Vakare įvyko laužas. Gražiai pasirodė Worcesterio skautai ir skautės ir Hartfordo vyresniosios skautės. Laužo metu šventės dalyviai sveikino Atlanto Rajono Vadas sktn. V. Nenortas per sktn. J. Benešiuoną, o 1-ojo LSB Rajono Vadeiva vyr. sktn. A. Matonis atsiuntė savo sveikinimą raštu. Laužą vedė psktn. R. Kezys. Po laužo, jaunimas dar valandėlę pašoko.

Sekancią dieną didelis būrys skautų ir skaučių, uniformuoti, su vėliavomis dalyvavo pamaldose, kur buvo atlaikytos šv. Mišios už Lietuvą. Tai pragai pritaikytą pamokslą pasakė kun. Jutkevičius.

Po pietų vėl buvo tęsiamos sporto varžybos. Burtų keliu krepšinio aikštėje susitiko Worcesterio ir New Yorko komandos. Po kietos kovos Worcesteris išplėšė pergalę rezultatu 36:22, tokiu būdu pakliudamas į finalines rungtynes su Bostono komanda.

Suvažiavus didesniai žmonių skaičiais, užėjo noras pasportuoti ir tiems, kurie nepakliuvo į skautų komandas. Spontaniškai susi-

organizavo skautininkų krepšinio komanda — J. Benešiuonas, Alg. Benevičius, Vyt. Pileika, R. Pakalnis ir R. Kezys, kuri iššaukė į kovą Worcesterio skautų tėvų k-tą. K-tas sudarė komandą ir abu priešininkai atkakliai kovojo dėl kiekvieno taško. Tik kaž kodėl publika dažniau juokėsi, negu plojo. Rezultatas — 22:20 tėvų naudai.

Po šių rungtynių vyko svarbiausias šventės momentas — tai baigminės krepšinio rungtynės, kur susitiko Worcesteris ir Bostonas. Kaip ir buvo tikėta, Bostonas paėmė žaidimo iniciatyvą ir savo rankas ir vedė iki to laiko, kai buvo likę vos porą minučių iki žaidimo pabaigos. Šiuo momentu gausi publika (kurį daugiausia sudarė Worcesterio lietuvių visuomenė), pradėjo kelti didelės ovacijos Worcesterio sportininkams, kurie nepaprastai užsidegė laimėti, ir visų didžiausiam nustebimui, jie rungtynes laimėjo 40:35.

Paskutinės šventės rungtynės buvo baigminės tinklinio rungtynės tarp New Yorko ir Worcesterio komandų. Nors ir kietai kovoję niujorkiškiai, tačiau tretįjį setą pirmieji užbaigė worcesteriškiai ir tokiu būdu jie tapo Atlanto pakraščio skautų sportininkų čempionai krepšinio ir tinklinio šakose.

Įvairioms rungtynėms teisėjavo bei laiką iš įvairių vietovių stebėjo šie broliai — A. Prapuolenis, J. Leonavičius, J. Raškys, H. Puskepalaitis, Antanaitis, A. Jankauskas, R. Marcinkevičius ir H. Jakubauskas.

Po paskutiniųjų rungtynių Liet. Sk. S-gos Pirmijos Pirm. dr. Vyt. Čepas šiltai pasveikino sportininkus ir pasidžiaugė šventės rezultatais. Jis taip pat visus maloniai nustebino, pranešdamas, kad energingasis Worcesterio skautų vietininkas Vid. Bliumfeldas yra pakeltas į paskaitininko laipsnį. Po jo trumpą sveikinimo žodį tarė Worcesterio skautų tėvų k-to pirm. St. Prapuolenis, ir laimėtojams įteikė dovanas — auksines statulėles.

Ši sporto šventė buvo ne eilinio pobūdžio parengimas, bet didelė, jaunatviška džiaugsmo šventė. Jos surengimas pareikalavo iš organizatorių daug laiko ir pastangų. Čia ypatingai daug darbovosi vietininkas psktn. V. Bliumfeldas, vietininkijos sporto reikalų vedėjas s. v. psl. Alg. Glodas, kuris šventės metu pasireiškė kaip aktyviausias ir geriausias sportininkas, tėvų k-to nariai — St. Prapuolenis, p. Bliumfeldienė ir kt.

Suvažiavę skautai iš įvairių vietovių buvo labai vaišingai worcesteriškų priimti, ir skirstėsi į namus su geriausiais įspūdziais apie Worcesterio skautus. Teko nugirsti, kad Worcesterio skautai kiekvieną vasarą žada surengti panašią sporto šventę. Tad kitų vietovių sportininkams patartina daugiau pasitreniruoti ir viltingai laukti sekancios sporto šventės.

Jurgis Kiaunė,

vienas pirmųjų savanorių — kūrėjų, Lietuvos kariuomenės kapitonas.

DIENOS REIKALAI

(Atkelta iš 3 psl.)

savo skaitytojams šiek tiek esame rašę pereinamame numery. Čia norisi paminėti, ką apie tai rašo "Sandara", redaguojama ALT vykdomojo komiteto išdinininko M. Vaidylos. O ji rašo štai kaip: "Pereitą šeštadienį Maria High School p. Lozoraitis pateikė viešą pranešimą. Nors vakaras pasitaikė labai karštas, bet žmonių prisirinko į salę daugiau, negu galėjo joje tilpti. Tai buvo kaip ir savotiškas protesto išreiškimas prieš ergelius, netoleranciją, partinio ir politinio vimo maišymą į laisvinimą sritį".

Diplomatijos Sefo priėmimo, pagal patikrintas žinias, dalyvavo 22-jų valstybių konsulus. Šita aplinkybė laikytina geru ženklu ir parodo, kiek svetimų valstybių lietuvių tautą diplomatinėje kovoje, jos kovoje su komunizmu, paremia. Tai yra tarsi atestacija diplomatinės veiklos, taip svarbios tarptautinėje plotmėje. Kaip teko patirti, Diplomatijos Sefas min. St. Lozoraitis, per Chicagoje išbūtas dvi su viršum savaites, kiekvieną dieną turėjo iki 10 vizitų per dieną. Jo vizitai pas jo priėmimo dalyvavusius svetimų valstybių konsulus, vizitas Illinois gubernatoriui, vizitas miesto burmistrui, vizitas ALT vykdomojo komiteto pirmininkui p. Šimūčiui, o ne "Draugui", kaip jis paskelbė, taip pat uždėjimas vainiko ant buvusio Lietuvos Respublikos Prezidento dr. K. Griniaus palaukų, dalyvaujant velionio šeimos nariams, išsilieja plačiau parapijinių ir partinių atsirbojimų, todėl šį min. St. Lozoraitio vizitą reikia laikyti teigiamu įnašu ne tik į tarptautinę politinę plotmę, bet ir į vietos lietuvių tarpgrupinių kovų areną.

Kultūros kongresas, kuris buvo šaukiamas šūkiu perduoti tautinio išlaikymo sąmonę tiems, kurie mūsų krauju buvo pašaukti gyventi ir lietuviškąją dvasią maitinti gyvą, ne tik savojo krašto prisiminimuose, bet ir svetimos aplinkos regėjimuose bei ateities vizijose, nesutruakė didesnio skaičiaus publikos. Iškilmingame posėdyje — atidaryme su visais suvažavusiais kultūrininkais tedarbovo apie 400 žmonių. Tiesa, plenumo ir sekcijų posėdžiuose dalyvių skaičius padidėjo, bet vargiai viršijo 700 asmenų. Taigi, kultūros kongrese dalyvavo beveik dvigubai mažiau, nei Vašingtono sąskrydyje ir trigubai mažiau žmonių aplankė, nei klausė Diplomatijos Sefo St. Lozoraitio pranešimą. Kyla klausimas, kodėl? Todėl, kad dauguma šio kongreso rengėjų, nežinūrnt St. Barzduko ir dr. J. Bajerčiaus, bei vieno kito komiteto nario gerų pastangų ir gražių žesčių, nepajėgė plačiau ir objektyviau pažvelgti į šį kongresą. Todėl, kad šito trum pareiškimo pasėkoje, kaip visai teisingai pastebė "Sandara", kongresas buvo paverstas "beveik vienos srovės sąmoningu prasiveržimu".

Savaime aišku, kad šitaip supursta kultūra, neatsižvelgiant kaip aukštai būtų statoma ir kaip ji būtų prasminga, net jei ji paeitu iš pačių dievų, bet visuomenei būtų balaganinio elemento perstaipoma, neturėtų pasisekimo. Šita aplinkybė ir buvo viena iš tų priežasčių, atbaidžiusių žmones atsilankyti į ruošiamą kongresą.

Permetę akimis kongreso garbės komitetą, tarp eilės garbingų vardų, randame išties eilę laikraščių redaktorių, o tarp jų ir tokių, kurio regėjimas ir vizijos lig šiol dar nepajėgė surasti lietuviškos dvasios Nepriklausomos Lietuvos gyvenime. Randame išties eilę fondų pirmininkų ir įgallotinių, federacijų vadų, skautininkų, pirmininkų, dailininkų ir artistų bei profesorių ir muzikų, bet nerandame pirmosios dainų šventės Nepriklausomoje Lietuvoje organizatoriaus ir seniausios lietuviškos draugijos "Daina" atsteigėjo Klemenso Pralgausko, knygnešio J. Kullo, o taip pat seserų Kazimieriečių, išvariusių Amerikoje bene didžiausį lietuvinimo barą. Šale čia suminėti, tos garbės pilnai yra nusipelnę vienintelės pasaulėje lietuviškos gimnazijos "Vasario 16-sios" ratielių organizatorius — moderniškas Strazdelis, kun. B.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.
- Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstoijimo.
- Pinigams padėti nereikia v-žinėti.

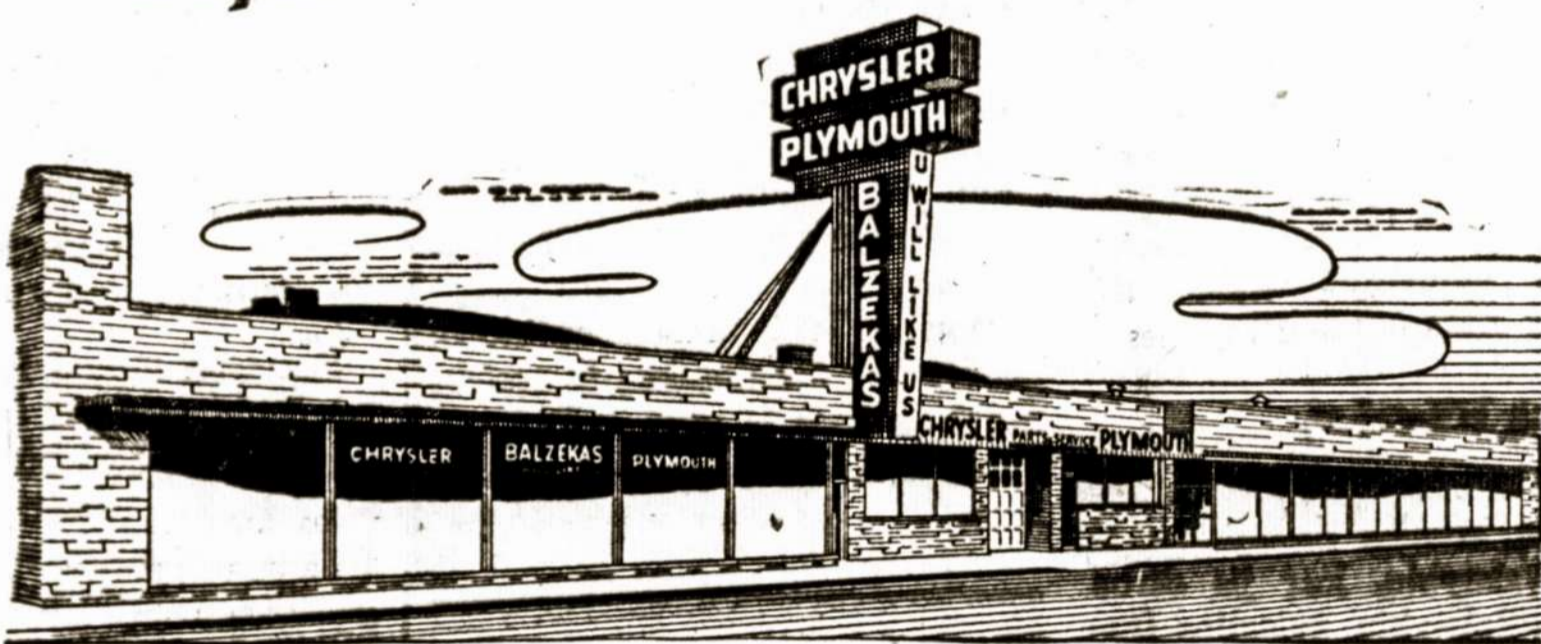
Juos galite pasiųsti paštu.
Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone: VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Istaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai ne- atidaroma.

Naujas Arba Vartotas Automobilis

**GALIMA NUPIRKTI BE PINIGŲ P A S
BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.
CHRYSLER — PLYMOUTH DISTRIBUTOR**

NAUJAS 1956 CHRYSLER \$2,495

NAUJAS 1956 PLYMOUTH \$1,495

Daugybė garantuotų via, išdirbusių vartotų automobilių už labai apigintas kainas

4030 Archer Avenue

Virginia 7-1515

Seniausia, didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių pardavimo ir remonavimo istaiga

Sugintas, kuris ne tik visus pažįsta, bet ir aplanko. O kur Tėvynės Mylėtojų Draugija, kuri ir dirbo ir dirba kultūrinį darbą ir jau švendiant 60 metų sukaktį ir jai šiandien vadovauja Mykolas Valdyla? Ši draugija išleidusi įvairiais vardais per šimtą knygų ir paskutinią, kuri tik ką išėjusi, gyvavimo 60 metų sukaktį paminėti — dr. V. Sruogienės Lietuvos Istorija. Kodėl ir ji paminėta, o jos dalyvavimas reikšmingesnis, nei kokio redaktoriaus?

Tikrai, apsiriko rengėjai, manydami, kad šito visuomenė nepastebės ir tenka apgailauti, kad, palyginus, gana rimtų paskaitininkų gyvo žodžio, dėl aukščiausių paminėtų priežasčių, daug kas ne pajėgė išklausti.

Jei kultūros kongreso priimtos rezoliucijos bus įgyvendinamos šitoki pat principu, kaip ir kongreso pravedimas, tai grupinė nesantaika ir plačius, derlingus kultūrinus plotus pavers dirvonais. Bet, kadangi kongrese skaitytos paskaitos yra numatytos išleisti atskiru leidiniu, todėl šitas pavojus, galimas dalykas, rimtesnių kultūrinų ir visuomeninių pajėgų bus tinkamai įvertintas ir galės atnešti vertingų rezultatų.

**JAU K I A I
P R A L E I S I
V A K A R A
C I C E R O U Z E I G O J E
L I T U A N I C A**

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Čia be gardžių gerimų ir skandžų, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50,
Illinois. Telef.: TOWNHALL 3-9601

BUICK'AS

**LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS**

907 WEST 35th STREET

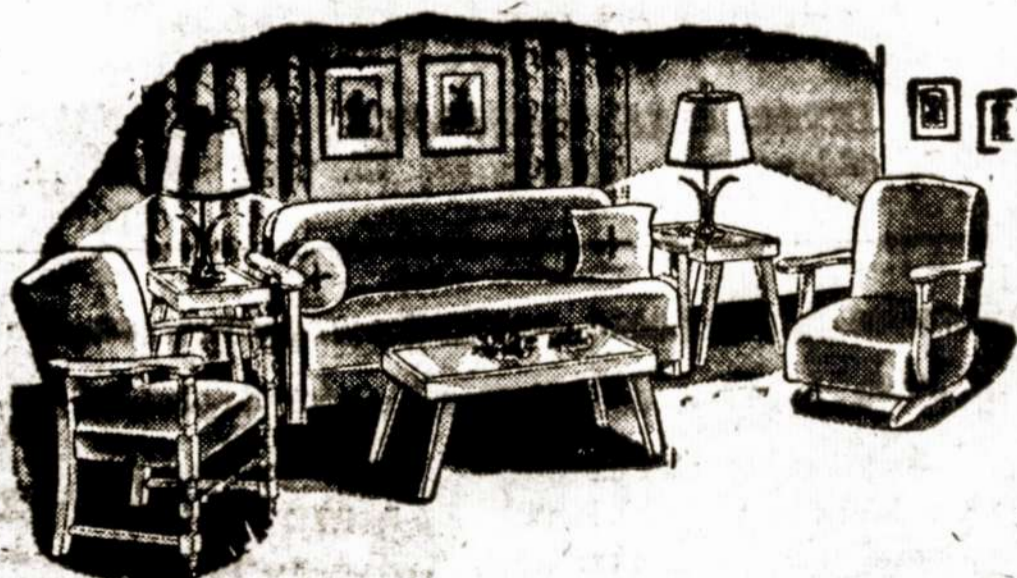
Tel. LA 3-2022

**ĮVAIRŪS PATAISYMAI
IR DAŽYMAS
NAUJŲ NAMŲ STATYBA
LIUDAS TAUJENIS**
6828 S. Maplewood Ave.
Tel.: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef.: GROVEHILL 6-8402.

Stato naujus namus pagal tartį ir planus.
Atlieka įvairius remonte darbus.

Moderniausius baldus, naujaisius televizijos aparatus žinomiau sūjų firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui jūs pirksite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje
ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-4 St.). Tel.: SEeley 3-4711

Patsimones vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS BAZININGAS FATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU. — IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WALbrook 5-9209

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ

Sąžiningas taisyimas už žemas kainas.

Mes rekomenduojame "ELGIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,

YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

**Pasakose apskatinėjama ir dainose apdainuota
Karciana ružava--Meister Brau Tavern**

Dabar randasi ne Krekenavoje, bet Brighton Parke,
2532 West 47 Street. — Kviečia atsilankyti —

Sav. O. A. JOMANTAL. Tel.: VI. 7-2429.

ARS-FOTO STUDIJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.
Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir ne brangus

PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera apdrauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: FRONTIER 6-1882.

27 metai patyrimo siuivime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau patalaisu ir persiuvu pagal Jūsų skonį.
2. Plaunu ir prosinu baltinius.
3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3218 W. 38 St., Chicago, Ill. Telef.: YARD 7-6035

NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS

yra galimas tada, kai prekių užpirkimas vykdomas pagal tam tikrą planą. Tokį planą žino ir sėkmingai praktikuoja

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

JOSEPH DRY GOODS STORE

3218 So. HALSTED ST.

DIDELIS PASIRINKIMAS VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir visų FIGIAU, NEGU KUR KITUR.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-tone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GROVEHILL 6-9136
M. ČESAS, patyres automobilių specialistas

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Sinclair gazolinas

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. — Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS

Garažo tel.: PR. 8-9824. Namų: WALbrook 5-5934
2641 West 71 Street

LIUDĖSIO VALANDŲ
Suskite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-3600 — 7-3601. Automobiliams vieša
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gaušime kopyčia arčiau jūsų namų.

KĄ JIE DIRBA

"L.L." dėl vasaros atostogų, kaip ir kasmet, išeis kas antrą savaitę.

Gerb. pone redaktorai,

Birželio 21 d. "Laisvosios Lietuvos" studentų skyriuje kol. R. Mišauskas pacitavo kelis sakinius iš mano atviro laiško, jam rašyto. Noriu pareikšti, kad tie keli sakiniai, paimti iš viso teksto, ir kai kurių mano minčių klaidingas parafravimas skaitytojams neabejotinai sudarė kitokią nuomonę, negu aš tuo laišku norėjau išreikšti.

Prašau šią pastabą patalpinti artimiausiam L.L. numerįje.

Su tikra pagarba
Romas Kezys
Brooklyn, N. Y.

PRANO RAKO PAVYZDYS

Viso pasaulio lietuvių skautus maloniai nustebino žinia, kad Čikagos vaistininkas Pr. Rakas Čikagos skautams pavedė savo 80 akrų ūkį. Ūkis bus naudojamas skautų stovykloms, išskoloms ir visokiems skautiškiems užsiėmimams. Šio ūkio perdavimo iškilmėse dalyvavo didelis būrys skautų vadovų.

Pr. Rakas mūsų skautais pradėjo domėtis dėka Čikagos skautų veikėjų daktarų Budrių. Suziņojęs, kad skautiškas jaunimas nuolat kampininkauja su vasaros stovyklomis, jis nutarė tam jaunimui pavesti savo ūkį. Vieta yra labai puiki stovyklavimui — miškas, du ežerėliai, kaimynai yra lietuvių ūkininkai, o gretimam miestelyje yra lietuviška parapija.

Kad žemė nepatektų į nelietuvių rankas, Pr. Rakas išnuomavo ją lietuviams skautams penkiasdešimčiai metų už vieną dolerį.

Čikagos skautų tėvų k-tas sudarė stovyklavietės vadovybę, kuri rūpinsis šio ūkio pritaikymu stovyklavimui: inž. V. Pavilcius, Sakalauskas ir vyr. sk. K. Palčiauskas. Šiam reikalui išlaidų susidarys apie 8.000 dol. — pasta-

tams, kelių taisyklių, stovyklinio inventoriaus papildymui, virtuvės reikmenims ir kt.

Šią sumą pramatomą sukelti poros metų bėgyje. Pradžiai dr. M. Budrienė ir dr. S. Biežis paaukojo po 100 dol.

Dr. S. Biežis ragino skautus atkreipti dėmesį į anksčiau atvykusius lietuvius, kurių ne vienas mieliai prisidėtų prie lietuviško jaunimo paramos. Esą, tereik surasti gerus vadovus vajui praveisti, o lėšų atsiras. Pr. Rakas davė pradžią, o kiti jį paseks. Reikia į lietuvišką darbą įtraukti senus lietuvių ateivius, kurie gal silpnai lietuviškai kalba, tačiau jų širdyse plaka lietuviškas kraujas, o jų kišenės netušios... — kalbėjo dr. S. Biežis.

Ūkio perdavimo iškilmėse miliausias žodis buvo paties mecenato: "...duodu šią žemę, kad ją galėtų naudoti visas lietuviškas jaunimas, kur jie galėtų stovyklauti ir linksintis, nes nei aš, nei mano vaikai jaunystėje to neesame matę... Noriu nors šia dovana pasitarnauti lietuviųbei."

Vyr. skf. V. Kizlaitis, Clevelando skautų Vytauto Didžiojo draugovės draugininkas, padarė nepaprastą auką, apmokėdamas visas kelionės išlaidas šešioms savo draugovės skautams, kurie vyko į lietuvių sąskrydį Vašingtone.

Sporto gyvenime

LIETUVIAI PIRMOJE VIETOJE

Čikagos Lietuvių Futbolo Klubas "Vainutas" futbolo vienuolėkė, pasibaigus I-jam "National Soccer League" ratui II-sios diviziono pietinėje grupėje atsistojo pirmoje vietoje.

Mūsų turimi po lygų taškų skaičių su "Azteca" ir "Wanderers", bet pastarųjų įvartijų skaičiai yra blogesni.

Lietuviai turėjo gerą progą atsiplėšti stipriai į priekį, bet po ne sėkmės Rockforde, kur, nesant lygos teisėjų, mūsų turėjo atiduoti 2 taškus, kovodami ne tik prieš Rockfordo žaidėjus, bet

ir jų pačių teisėją.

Negana to, mūsų šaliai taip pat pražiopsojo ir protesto lygai pasiuntimą, laiku neatlikdami reikiamus formalumus.

Futbolininkai įveikė latvius

Liepos mėn. 4 d., Lietuvių dienų metu, Bučio darže, Willow Springs, Ill., Čikagos LFK "Vainutas" futbolininkai turėjo draugiškas rungtynes su vietos latvių "Stars" futbolo vienuolėke.

Siame susitikime lietuviai pelnė augštą pergalę, įveikdami latvius 8:2 (6:0). Paskubomis įrengta aikštė nebuvo ideali žaidimui, tačiau susirinkusieji žiūrovai vistiek su pasigėrėjimu sekė Lietuvių komandos pasirodymą.

Po rungtynių tame pačiame darže įvyko bendras lietuvių — latvių susitikimas prie kuklių vaisių stalo, kur buvo gražiai paduota ir pabendrauta. Labai gražu, kad mūsų šaliai sportininkai iš jo progų susitikti su kitataučiais, juos kviesdami į savo parengimus.

Lietuvių komanda dėl Illinoio taurės

L. F. K. "Vainutas" futbolo komanda, kaip savo grupės laimėtoja, turės teisę dalyvauti Illinoio valstybės "Peel Cup" varžybose. Čia varžysis tik 8 vienuolėkės: 4 geriausios iš "Major" diviziono, 2 iš I diviziono ir po vieną iš abiejų II diviziono grupių.

Lietuviams pirmose rungtynėse reikės susitikti su "Falkons" vienetu, buvusiu Amerikos futbolo taurės laimėtoju. Rungtynių laikas dar nėra numatytas. E.

Raimundas Mišauskas,

vienas iš "Studentų Aidų" redakcijos narių, siūnia linkėjimus iš pietinių valstybių, kur jis dirba kaip J. A. Valstybių aviacijos konstruktorius.

Pigiai parduodama maisto krautuvė. Užpakaly trys kambariai. — Emerald Grocery, 3001 So. Emerald Ave. Tel.: DA 6-1917.

Min. Stasys Lozoraitis Tautinėse Kapinėse Pagerbė Dr. Kazio Griniaus Palaikus

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Lietuvos Pasiuntinybėje Vašingtone įvyko pasitarimas, kuriam dalyvavo Lietuvos Diplomatinis Šefas S. Lozoraitis, Lietuvos Konsulo Čikagoje P. Daužvardžio lydimas, padėjo vainiką prie buv. Lietuvos Respublikos Prezidento dr. K. Griniaus urnos.

Vainiką dedant, kapinėse buvo a. a. Prezidento Griniaus našlė K. Grinienė, V. Lozoraitienė, generolas P. Plechavičius, pulkininkas M. Naujokas, pp. Siliūnai, Stankai, ir kiti.

Min. S. Lozoraičiui pirmininkaujant, pasitarime buvo išsamiai pasikeista nuomonėmis ir vieninčiai nusistatyta aktualiaisiais diplomatinę tarnybą liečiančiais klausimais.

Birželio mėn. 27 dieną T. T. Jezuitų namų koplyčioje Čikagoje, T. Juozas Vaišnyš, S. J., laikė šv. Mišias už mirusius Lietuvos diplomatus ir už gyvuosius, o taip pat už visų dirbančiųjų Lietuvai vienybę. Mišių klausė, be Lietuvių Jezuitų provinciole T. Broniaus Kristanavičiaus, S. J., ir kitų dvasininkų, Lietuvos Diplomatinis Šefas S. Lozoraitis su žmona, Lietuvos konsulas P. Daužvardis su žmona, daktarai S. ir M. Budriai, p. L. Vanagaitienė, p. O. Zailskienė ir būrys kitų tikinčiųjų. Po mišių, Tėvas Provinciole pakvietė svečius pusryčiams ir vaišėms.

Vietos laikraštis "Southtown Economist" šeiminingus ir svečius nufotografavo ir savo skiltyse — liepos 1 d. — fotografijas atspausdino.

"Tiesa, iš baudžiavų sugrįžo mūsų / maža, bet ten, — už mūsų pečių, — / kolonos brolių: nuo Žalgirio, nuo Sibiro, / Giedraičių ir Kaukazo — pasėtu griauciu maršai grūdina / lig šiole..."

Jonas Graičiūnas

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisai — 3148 West 43rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofisio telefonas: Prospect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—9, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisai uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACB
Tel.: RE 7-7568

Tel.: ofiso AR 6-0161
rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS
Gydytojas ir Chirurgas
2336 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.

Val.: 1—3:30, 6—9 p.p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.; 11 val. ryto — 2 val. p.p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

Dr. VYTAUTAS DARGIS

Gydytojas ir Chirurgas

Priėmimo valandos:
pirm., treč., penkt. — nuo 9 iki 12 d. n.
Antr. ir ketvirtad. — nuo 5 iki 9 val. p. p.

KILDARE CLINIC
5115 So. Kildare Ave.

Tel.: RE 5-5600.

Namų tel.: Ludlow 5-2522.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.
Iėjimas iš Whipple Ave.
Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išskiriant trečiadienius ir sekmadienius.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:
ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas
Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: Virginia 9080 ir 9081.
Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pačio savininko Pr. Šimkaus.

P. ir J. JOKUBKOS

TV, DEIMANTAI
IR LAIKRODŽIAI
Pardavimas ir taisyimas
4102 Archer Ave., at Mozart
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

LIETUVIŠKOJE KRAUTUVĖJE "DANA"

yra didelis pasirinkimas gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos dirbinių, vaikams ir moterims drabužių.
Savin. A. ir D. PAREIGIAI
Telef.: TO 3-8591
1445 South 49 Ave., Ciceroje

NAUJA

MAISTO PRODUKTŲ
KRAUTUVĖ
649 West 119 St.
Sav. Juozas Bešonis
WA 8-2009 ir FR 6-6336.
Pristato į namus, taip pat požiūriams ir parengimams maisto ir mėsos gaminius.

Pavasarių, vasarinių, sportinių, darbinų ir išėginių drabužių — didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR
BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išmokėjimui be nuosimčių!

Mandagų patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

WALTER KLASH'S
Town of LAKE TV SERVICE
Utilities
FURNITURE • CARPETING • APPLIANCES • TELEVISION
1800-02 W. 47th St. (Corner of Wood) Phone LA 3-7711, 2, 3, 4

VLADAS VAITEKŪNAS

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS

Dažome naujus ir senus namus iš oro ir iš vidaus.

Be to, dažome bažnyčias, sales, restoranus ir kt.

Turime visas apraudas. Skambinti: Bishop 7-4035.

Adr.: 1522 W. 51 Str., Chicago 9, Illinois.

LIETUVIŲ AUDITORIJA
I E T U V I U
A U D I T O R I J A

3133—37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVĖMS **4 Salės**

Moderniška įrengtos VIRTUVĖS (su maistu ar be maisto) išnuomojamos neaukštomis kainomis.

Jūsų patogumui čia pat **BARAS**

Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

Ben Star FASHION STYLE QUALITY

Chicagoand's, Smartest Styles for Men and Women
4630-32 S. ASHLAND AVE. Yards 7-3900
Open Mon. & Thurs. Noon 'til 9 P.M.; Other days 9:30 to 5:30

JONASKANIS
JUS APTARNAUS GIMTOJE KALBOJE

LIETUVIŠKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.

Agentams ir brokeliams aukščiausi komisai.
AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.
Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%.
Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, uželkite —

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WA1brook 5-5671

Lietuvišką ruginę duoną, pyragus, pyragaičius, sausainius šviežius kas dieną kitokius delikatesus Jūs pirksite lietuviškoje

BRUNO KEPYKLOJE

3339 Lituanica Ave, Telef.: CLifside 4-6376

Reikalaukite savo krautuvinių šios kepyklos gaminių. — Lal tik paskambina savininkui Broniui Macianskui ir bus pristatyta. Ši kepykla prieš pradėdama gaminti produktus, visuomet tariasi su sveikatos specialistais, taip, kad neveltui yra sakoma:

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Aguona

Muzikos mėgėjų dėmesui

Dėl senatvės, prieinama kaina parduodama: 5 klarnetai, 2 smuikai, 2 sexafonui "C", 2 kornetai, Martin bariton, pianinas ir 2 piano akordeonai.

Kreiptis: 3451 So. Wallace A., tel. LI 8-4023, pas Ant. Stanevičių.

Sandėlis Visokių ARBATŲ IR ŽOLIŲ

Prieinamos kainos. Katalogas siunčiamas dykai pagal pareikalavimą.

PALANGOS TREJOS DEVYNERIOS

Susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Kiekvienas, kas tik nori būti visada sveikas, turėtų vartoti TREJANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispenzijos, vidurių užkietėjimo, nerviškumo, stokos apetito, širdies sukimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklių skaudėjimo, karščiavimo, krūpo, blogo ūpo, bendro nusilpimo, inkstų ir kepenų ligų.

Kaina su prisiumimu \$1.25.
Visada gaunama pas:
Floral Herb Company
Box 305, Clinton, Ind. Dept. I

Pastaba: Kartu su orderiu siųskite ir pinigų, nes kitaip nebus siunčiame. Siunčiame tik į U.S.A.

Įvairių spalvų aliejiniai ir kaučiukiniai — matiniai, žinomos firmos

REVERE PAINT

dažai parduodami žemiau konkurencinių kainų pas

D. JURJONĄ ir Co. Inc.

3524 So. Halsted Str.,

todėl, kad rugpiūčio pabaigoje persikelia į nuosavus namus 3251 So. Halsted Str.

NAUDOKITĖS PROGA, nes dažai, šienpiovės ir dovaninės prekės, parduodamos 20—50% pigiau.

Nekilnojamo turto pirkimo —

pardavimo reikalais kreiptis:

Alg. BUDRECKAS

REALTY

4081 Archer Ave.

(prie California Ave)

Tel.: LAfayette 3-3384

